

Západočeská univerzita v Plzni

Fakulta právnická

Katedra veřejné správy

DIPLOMOVÁ PRÁCE

Elektronizace a digitalizace veřejné správy v České republice – eGovernment

Předkládá:

Bc. Kateřina Jánská

Vedoucí diplomové práce:

Ing. Milan Lindner, Ph.D.

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

Fakulta právnická

Akademický rok: 2021/2022

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Kateřina JÁNSKÁ**
Osobní číslo: **R20N0036P**
Studijní program: **N0421A220001 Veřejná správa**
Téma práce: **Elektronizace a digitalizace veřejné správy v České republice – eGovernment**
Zadávací katedra: **Katedra veřejné správy**

Zásady pro vypracování

Součástí diplomové práce budou níže vypsána témata:

- Veřejná správa
- Elektronizace, digitalizace
- eGovernment v EU
- eGovernment v ČR
  - Základní registry
  - CzechPOINT
  - Datové schránky
  - Portál veřejné správy
  - Portál občana
- Elektronický občanský průkaz
- Elektronický podpis
- Elektronické volby

Rozsah diplomové práce:
Rozsah grafických prací:
Forma zpracování diplomové práce: **tištěná**

Seznam doporučené literatury:

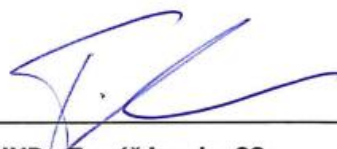
BUDIŠ, Petr a Iva HŘEBÍKOVÁ. *Datové schránky: fungování, doručování, bezpečnost, návody*. Olomouc: ANAG, 2010. ISBN 978-80-7263-617-4.
PAPÍK, Richard. *Strategie vyhledávání informací a elektronické informační zdroje*. Brno: Tribun EU, 2011. ISBN 978-80-7399-338-2.
HORZINKOVÁ, Eva a Vladimír NOVOTNÝ. *Základy organizace veřejné správy v ČR*. 3., upr. vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, 2013. ISBN 978-80-7380-459-6.
VODIČKA, Milan. *3D: Data, daně digitálně, aneb, Ajtákem i proti soé vůli*. Praha: Wolters Kluwer, 2014. ISBN 978-80-7478-671-6.
STEJSKAL, Jan, Helena KUVÍKOVÁ, Beáta MIKUŠOVÁ MERIČKOVÁ. *Teorie a praxe veřejných služeb*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2017. ISBN 978-80-7552-726-4.
VODIČKA, Milan. *Elektronicky podepsat, podat, doručit – novinky a změny*. Praha: Svaz účetních České republiky, 2017. ISBN 978-80-87367-77-3.
PRŮCHA, Petr. *Místní správa*. 2. vydání. Brno: Masarykova univerzita, 2018. ISBN 978-80-210-9007-1.

Vedoucí diplomové práce: **Ing. Milan Lindner, Ph.D.**
Katedra veřejné správy

Datum zadání diplomové práce: **29. března 2021**
Termín odevzdání diplomové práce: **31. března 2022**

JUDr. et PhDr. Stanislav Balík, Ph.D.
děkan

JUDr. Tomáš Louda, CSc.
vedoucí katedry

V Plzni dne 25. října 2021

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci na téma „Elektronizace a digitalizace veřejné správy v České republice – eGovernment“ zpracovala samostatně a vyznačila jsem veškeré prameny, z nichž jsem pro svou práci čerpala způsobem ve vědecké práci obvyklým.

V Plzni dne 31.3.2022

Podpis

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala panu Ing. Milanu Lindnerovi, Ph.D. za odborné konzultace a rady, kterými přispíval při zpracování této diplomové práce. Velké díky také patří mému muži, který při mně stojí v dobrém i zlém.

Obsah

Úvod.....	1
1 Veřejná správa.....	2
1.1 Elektronizace a digitalizace v kontextu vývoje veřejné správy.....	2
2 eGovernment – Česká republika versus země EU	4
3 eGovernment v České republice.....	5
3.1 Základní registry.....	6
3.2 CzechPOINT.....	8
3.2.1 Služby CzechPOINT	9
3.3 Datové schránky	10
3.3.1 Vznik schránky a žadatel.....	11
3.3.2 Znepřístupnění datové schránky.....	13
3.3.3 Zrušení a zánik datové schránky	13
3.3.4 Zřizovatel a provozovatel.....	14
3.4 Portál veřejné správy	15
3.5 Portál občana	15
3.5.1 Portál národního bodu pro identifikaci a autentizaci.....	16
3.5.2 Identita občana	16
3.5.2.1 Stát jako poskytovatel identifikačního prostředku.....	17
3.5.2.2 Banka jako poskytovatel identifikačního prostředku.....	18
3.5.2.3 Ostatní identifikační prostředky.....	18
3.5.3 Poskytovatelé online služeb	18
3.5.3.1 V oblasti státní správy.....	18
3.5.3.2 V oblasti samosprávy.....	19
3.5.3.3 V oblasti zdravotnictví.....	19
3.5.4 Prostředí portálu občana – zhodnocení	20
3.6 Další elektronické nástroje	20

3.6.1	Elektronická dálniční známka	20
3.6.2	Elektronický podpis.....	21
4	Internetové tzv. elektronické volby	23
4.1	Výhody internetových voleb.....	24
4.2	Rizika internetových voleb	25
4.3	Internetové volby v Estonsku	26
4.4	Otázka zavedení internetových voleb v České republice	27
5	Vlastní výzkum.....	28
5.1	Celkové zhodnocení výzkumu.....	61
	Závěr.....	62
	Resumé	63
	Použité zdroje	64
	Seznam grafů a obrázků	69
	Seznam příloh.....	70
	Příloha 1	70
	Příloha 2	75

Úvod

Tato diplomová práce se zabývá tématem Elektronizace a digitalizace veřejné správy v České republice. Výše zmíněné téma je velmi diskutovaných nejen v okruhu odborné, ale i široké veřejnosti. Důraz na digitalizaci veřejné správy je v posledních letech značný, notnou mírou přispěla i pandemická situace v uplynulých dvou letech.

Kvalifikační práce mapuje oblasti veřejné správy nabízející klientům digitální prostředí a upozorňuje na možnosti jejího využití. Do jaké míry jsou instituce veřejné správy schopné nabídnou klientům digitální prostředí, se čtenář dočte v jednotlivých kapitolách, které jsou zaměřené na určitý okruh problematiky spojené s digitalizací veřejné správy.

Práce je rozdělena do pěti kapitol, z nichž první dvě kapitoly čtenáři v krátkosti objasní pojem veřejné správy a vývoje elektronizace / digitalizace veřejné správy do fází. Třetí kapitola je nejobsáhlejší a čtenář se v této části dozví podrobné informace o eGovernmentu v České republice.

Největší míra pozornosti je věnována jednotlivým prvkům eGovernmentu, jimiž jsou Základní registry, CzechPOINT, Datové schránky, Portál veřejné správy a Portál občana. Čtvrtá kapitola svým tématem zasahuje do problematiky internetových voleb, které jsou například v Estonsku využívanou variantou při demokratickém rozhodování občanů státu.

Poslední kapitola je přiznána výzkumu, kterým má autorka práce za cíl objasnit, jaké jsou názory občanů na jednotlivé prvky eGovernmentu v České republice. Výzkumu se zúčastnilo 261 respondentů, kteří poskytli názory a informace spojené s otázkami elektronizace a digitalizace veřejné správy a využití tohoto prostředí.

Cílem práce jako takové je zmapování digitálního prostředí veřejné správy České republiky a jejího využití občany. Moderní doba totiž umožňuje různá řešení, otázkou ale je, do jaké míry je stát schopen tyto technologie využít a v jaké kvalitě nebo provedení je občanům nabízet. Druhou otázkou, kterou je nutné si také položit, je fakt, zdali takové digitální prostředí bude občany využíváno. Jste právě vy tím, kdo využívá digitální prostředí veřejné správy?

1 Veřejná správa

Dle nositelů veřejné správy je možné správu dělit na státní správu a samosprávu. Státní správu vykonává stát přímo anebo prostřednictvím subjektů, na které je státem přenesena působnost výkonu státní správy. Samospráva je vykonávána na základě nositelů územní samosprávy, kterými jsou nižší a vyšší územní samosprávné celky. Těmito celky jsou obce a kraje, jež mají vlastní právní subjektivitu. Samospráva je dále vykonávána nositeli veřejné správy v profesní a zájmové rovině.¹

V digitálním prostředí veřejné správy, o kterém tato práce pojednává, odpadá verbální komunikace mezi klientem a úředníkem, ke které dochází při osobním kontaktu. Úředníci mají svůj žargon, kterému klient někdy nepříliš rozumí, proto dochází k nepochopení a problémům při komunikaci. Tyto problémy v komunikaci může nahradit právě zmiňované digitální prostředí.² V případě digitálně podporovaného rozhraní, jsou podání vůči orgánům veřejné správy často provázena vysvětlivkami, které dotyčného směřují ke zdárnému konci. Klient si také na vyřešení určité záležitosti může vyčlenit tolik prostoru, kolik ho potřebuje. Takový systém je přívětivý nejen ke klientovi, ale i k úředníkovi.

1.1 Elektronizace a digitalizace v kontextu vývoje veřejné správy

Modernějšímu fungování veřejné správy předcházela její reforma, která měla několik fází. Jelikož tato práce nemá za cíl tyto fáze zkoumat v historickém kontextu, budou shrnuty do tří krátkých milníků, které čtenáře uvedou do problematiky procesu reformy veřejné správy.

1. fáze – po roce 1990

- zrušení národních výborů
- vznik vyšších územních samosprávných celků na základě ústavního zákona
- přijetí zákona: o krajích, o obcích, o hlavním městě Praze³

---

¹ KOPECKÝ, Martin, 2021. *Správní právo: obecná část*. 2. vydání. V Praze: C.H. Beck. Beckovy právnické učebnice. ISBN 978-80-7400-820-7.

² HEGER, Vladimír, 2012. *Komunikace ve veřejné správě*. Praha: Grada. Žurnalistika a komunikace. ISBN 978-80-247-3779-9. str. 143

³ Rok v obci: *Reforma veřejné správy po roce 1989* [online], 2015. [cit. 2022-03-20]. Dostupné z: http://www.rokvobci.cz/zpravy-redaktoru/detail/689-reforma-verejne-spravy-po-roce-1989/#_ftn2

2. fáze – po roce 2000

- zrušení okresních úřadů → přenos činností na obce, kraje či orgány státní správy
- uplatňování smíšeného systému výkonu veřejné správy, tj. výkon správy obcemi v samostatné i přenesené působnosti
- členění rozsahu přenesené působnosti obce do tří kategorií: v základním rozsahu, v rozsahu pověřeného obecního úřadu anebo v rozsahu obecního úřadu obce s rozšířenou působností

3. fáze – probíhající

- cílem je zkvalitňovat výkon veřejné správy a poskytovaných služeb
- pozornost je kladena na modernizaci systémů a dosažení efektivnosti správy⁴

Úprava elektronizace veřejné správy byla implementována například v zákoně č. 106/1999 Sb. o svobodném přístupu k informacím.⁵ Zákon č. 365/2000 Sb. o informačních systémech veřejné správy upravuje postavení kontaktního místa CzechPOINT, které bylo velkou proměnou při kontaktu s občany.⁶ Znatelnou změnou při komunikaci s orgány veřejné správy bylo přijetí zákona č. 300/2008 Sb. o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, jehož předmětem úpravy je Datová schránka.⁷ Tyto kroky vedly k postupnému zavádění elektronického prostředí ve veřejné správě. Důležité je také zmínit Nařízení Evropského parlamentu a Rady EU č. 910/2014 o elektronické identifikaci a službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce na vnitřním trhu, které je implementováno v zákonech ovlivňující témata digitalizace v České republice.⁸ Nutností je i připomenutí zákona č. 12/2020 Sb. o právu na digitální služby a o změně některých zákonů.⁹

O „digitální revoluci“ se snaží program Digitální Česko. Jedná se o pojetí, které se snaží implementovat koncepce, které budou mít za cíl prosperitu digitálního prostředí veřejné správy v ČR, které bude přívětivější nejen pro občany ale i pro firmy.¹⁰

---

⁴ Rok v obci: *Reforma veřejné správy po roce 1989* [online], 2015. [cit. 2022-02-25]. Dostupné z: http://www.rokvobci.cz/zpravy-redaktoru/detail/689-reforma-verejne-spravy-po-roce-1989/#_ftn2

⁵ Zákon č. 106/1999 Sb. o svobodném přístupu k informacím

⁶ Zákon č. 365/2000 Sb. o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů

⁷ Zákon č. 300/2008 Sb. o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů

⁸ Nařízení Evropského parlamentu a Rady EU č. 910/2014 o elektronické identifikaci a službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce na vnitřním trhu a o zrušení směrnice 1999/93/ES

⁹ Zákon č. 12/2020 Sb. o právu na digitální služby a o změně některých zákonů

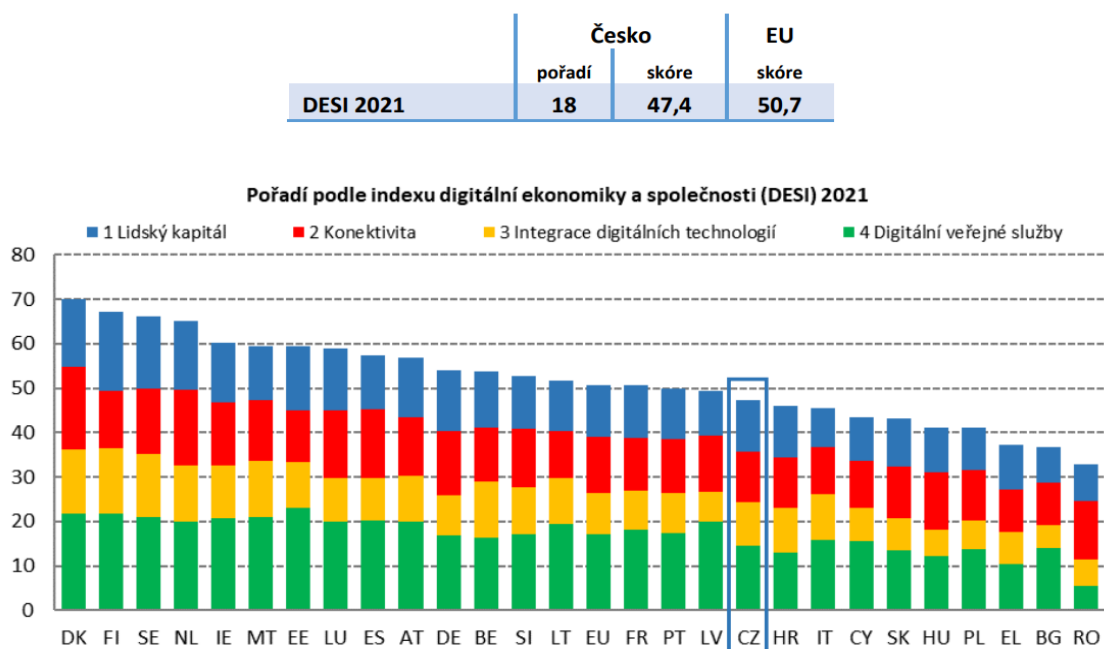
¹⁰ Základní informace o projektu Digitální Česko | *Digitální Česko*. [online]. Copyright © 2022 Digitální Česko [cit. 2022-02-25]. Dostupné z: <https://www.digitalnicesko.cz/zakladni-informace/>

2 eGovernment – Česká republika versus země EU

Česká republika se na základě indexu DESI (Digital Economy and Society Index) v roce 2021 umístila na 18. místě. Údaje o indexu digitální ekonomiky a společnosti zemí EU shromažďuje Evropská komise od roku 2014, aby měly země sedmadvacítka možnost sebereflexe. Oproti roku 2020 si Česká republika pohoršila svoji pozici o jedno místo v žebříčku, což vnímám jako velký krok zpět. Lepšími výsledky a 17. místem se může pochlubit Lotyšsko, naopak na 19. místě za Českou republikou, je se svými výsledky Chorvatsko. Dosaženým cílem mezi lety 2020 a 2021 bylo pro Českou republiku spuštění bankovní identity, která by měla nalákat občany k využívání digitálního prostředí veřejné správy.¹¹

Na samém vrcholu dle žebříčku stojí severské země v čele s Dánskem, druhé místo zaujímá Finsko a třetí Švédsko. Zcela nejhorší výsledky dle indexu DESI má Rumunsko. Česko v komplexu zaujímá místo až ve druhé třetině tohoto zhodnocení.

Obrázek 1 - Umístění ČR dle indexu DESI v žebříčku zemí EU

zdroj: ¹²

¹¹ DESI – Czech Republic. *Shaping Europe's digital future*. [online]. [cit. 2022-02-25]. Redirecting to / Dostupné z: <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/desi-czech-republic>

¹² DESI – Czech Republic. *Shaping Europe's digital future*. [online]. [cit. 2022-02-25]. Redirecting to / Dostupné z: <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/desi-czech-republic>

3 eGovernment v České republice

Proces digitalizace veřejné správy je zásadní mírou ovlivněna zákonodárnou, ale i výkonnou mocí. Postavení a cíle vlády v daném volebním období se mění v čase, podle toho, v jakém složení vláda sestává. Každá strana má totiž jiné preference a cíle. Vláda Andreje Babiše měla například ve svém programovém prohlášení za cíl následující: „*Vytvoříme moderní centrální portál státu, kde bude pro občany jednoduché najít informace a vyřídit tam, co potřebujeme. Elektronicky, moderně, přehledně.*“¹³ Takto komplexní portál pro fungování elektronické komunikace mezi orgány veřejné správy a občany / firmami není zcela funkční. V posledních letech, především v době pandemie, se tlak na digitální prostředí veřejné správy zvýšil a byly zprovozněny některé možnosti podání vůči orgánům veřejné správy.

V reakci na výše uvedenou citaci, je nutné zmínit webové prostředí Portálu veřejné správy. Portál veřejné správy funguje pouze jako rozcestník při hledání informací, k elektronickému vyřízení záležitostí nelze využít. Částečně funkčním portálem směřujícím k elektronickému podání je Portál občana. V Portálu občana však nejsou implementovány nástroje, skrz které by jedinec mohl vyřídit veškeré záležitosti z pohodlí domova. Po přihlášení je zde možné získat určité výpisy z registrů, anebo vyplnit elektronická podání vůči některým orgánům veřejné správy. Získání výpisů (kromě vlastního výpisu z Rejstříku trestů a neveřejného výpisu z Živnostenského rejstříku) je možné jen v případě, že má dotyčný aktivní datovou schránku. Aktivní datová schránka, je v tomto případě nepochopitelným retardérem, pro získání výpisů. Do Portálu občana se může jedinec přihlásit občanským průkazem s čipem, NIA ID, mobilním klíčem eGovernmentu, bankovní identitou. Pokud je dotyčný jednou prověřen, měl by mít možnost touto cestou získat veškeré dostupné výpisy, bez podmínky vlastnictví jiného nástroje, než kterým se přihlásil do tohoto portálu. Ze strany státu je znatelný tlak na zhotovení „datovky“ občanem, jelikož ho prostředí portálu, pro výše zmíněné využití, nutí k jejímu založení. Bez datové schránky je ale možné vyřídit podání např. vůči ČSSZ, Finanční správě nebo Úřadu práce.¹⁴

---

¹³ Programové prohlášení vlády | Vláda ČR. Úvodní stránka [online]. [cit. 2022-02-25]. Dostupné z: <https://www.vlada.cz/cz/jednani-vlady/programove-prohlaseni/programove-prohlaseni-vlady-165960/>

¹⁴ Portál veřejné správy. Časté dotazy: Portál občana [online]. [cit. 2022-02-25]. 2022: Ministerstvo vnitra. Dostupné z: <https://portal.gov.cz/caste-dotazy/portal-obcana>

3.1 Základní registry

„Základní registry jsou základním (referenčním) datovým zdrojem údajů o subjektech a objektech práva a o výkonu veřejné správy.“¹⁵

Základní registry tvoří základ digitální veřejné správy, tedy eGovernmentu. Cílem fungování těchto základních registrů je především *„efektivní využívání současných informačních technologií, zvýšení výkonnosti státní správy, zrychlení vyřizování žádostí ze strany jednotlivců a firem a snížení byrokracie“*.¹⁶

Základní registry hrají velice důležitou roli v rámci elektronizace veřejné správy, neboť díky nim dochází k daleko transparentnějšímu a přesnějšímu přenosu právě referenčních údajů.

Základními registry jsou v ČR tyto čtyři hlavní registry a to, registr osob, registr obyvatel, registr územní identifikace adres a nemovitostí a registr práv a povinností. Naopak do těchto základních registrů nepatří například registr vozidel, registr řidičů a registr ekonomických subjektů, jak je někdy mylně uváděno. V těchto čtyřech základních registrech jsou obsaženy údaje, které jsou aktuální a právně závazné. Většina úřadů proto čerpá všechny potřebné referenční informace právě proto z těchto registrů, jelikož mají zajištěné přesné a pravé informace. Důležitou roli v rámci otázky základních registrů hraje instituce nazývaná jako Správa základních registrů, která se stará právě především o plynulý chod těchto registrů.¹⁷

Registr osob vzniká na základě zákona č. 111/2009 Sb. o základních registrech, stejně tak jako ostatní tři zbylé registry. Do tohoto registru spadají fyzické podnikající osoby, právnické osoby, organizační složky státu, organizační složky a organizační jednotky právnické osoby, vnitřní organizační jednotka organizační složky státu, pokud je jí svěřena zákonem vlastní oblast působení, zahraniční osoba, a organizační složka této osoby, svěřenský fond.¹⁸ Registr osob je spravován Českým statistickým úřadem.

---

¹⁵ Architektura eGovernmentu ČR. Základní registry. [online]. Copyright © 2022 [cit. 2022-02-25]. Dostupné z: https://archi.gov.cz/nap:zakladni_registry

¹⁶ Business Info.cz. Základní registry veřejné správy. [online]. Copyright © 2022 [cit. 2022-02-25]. Dostupné z: <https://www.businessinfo.cz/navody/zakladni-registry-verejne-spravy-ppbi/>

¹⁷ Ministerstvo vnitra České republiky. Základní registry a Správa základních registrů. [online]. Copyright © 2022 [cit. 2022-02-25]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/zakladni-registry-a-sprava-zakladnich-registru.aspx>

¹⁸ Zákon č. 111/2009 Sb. zákon o základních registrech. §25

Identifikační údaje o osobách v registru lze najít pod jejich identifikačním číslem (IČO), které je každé osobě přiděleno na základě agendy, kterou vykonávají.

Všechny referenční údaje lze najít v §26 zákona č.111/2009 Sb. o základních registrech. Správcem tohoto registru je Český statistický úřad. V provozu je ROS od 1.1. 2012.¹⁹

V registru obyvatel lze najít všechny referenční údaje o:

- státních občanech České republiky,
- cizincích, kteří pobývají na území České republiky v rámci trvalého pobytu anebo na základě dlouhodobého víza nebo povolení k dlouhodobému pobytu,
- občanech jiných členských států Evropské unie, občanech států, které jsou vázány mezinárodní smlouvou sjednanou s Evropským společenstvím, a občanech států, které jsou vázány smlouvou o Evropském hospodářském prostoru, a jejich rodinných příslušnících, kteří pobývají na území České republiky v rámci trvalého pobytu nebo kterým byl vydán doklad o přechodném pobytu na území České republiky delším než 3 měsíce,
- cizincích, kterým byla na území České republiky udělena mezinárodní ochrana formou azylu nebo doplňkové ochrany,
- jiných fyzických osobách, u nichž jiný právní předpis vyžaduje agendový identifikátor fyzické osoby a stanoví, že tyto fyzické osoby budou vedeny v registru obyvatel.²⁰

Stejně jako u registru osob najdeme taxativní výčet referenčních údajů v §18 zákona č. 111/2009 o základních registrech. Registr obyvatel spadá pod Ministerstvo vnitra. Správcem registru obyvatel je Ministerstvo vnitra ČR. Registr obyvatel obsahuje údaje o osobách, jako je například jméno a příjmení, popřípadě rodné příjmení, pohlaví, adresa pobytu, místo a datum narození, státní občanství, pokud je osoba omezena na své svéprávnosti, tak i tento údaj, dále pak její rodinný stav, čísla a druhy identifikačních dokladů, typ datové schránky a její identifikátor, pokud je zpřístupněna, telefonní či mobilní číslo, a mimo jiné také údaje o certifikátu pro elektronický podpis jako je sériové

---

¹⁹ Správa základních registrů. Registr osob. [online]. Copyright © 2022 [cit. 2022-02-25]. Dostupné z: <https://www.szrcr.cz/cs/registr-osob>

²⁰ Správa základních registrů. Registr obyvatel. [online]. Copyright © 2022 [cit. 2022-02-25]. Dostupné z: <https://www.szrcr.cz/cs/registr-obyvatel>

číslo, vydavatel a platnost, data potřebná pro elektronickou identifikaci a autentizaci, datum a čas zablokování a odblokování dat potřebných pro elektronickou identifikaci a autentizaci.²¹

Registr práv a povinností je pak charakterizován jako „*zdroj údajů pro informační systémy základních registrů při řízení přístupu uživatelů k údajům v jednotlivých registrech a agendových informačních systémech.*“²²

Registr územní identifikace a nemovitostí spadá pod Český úřad zeměměřický a katastrální. Do tohoto okruhu spadají referenční údaje o územní identifikaci, referenční údaje o nemovitostech a referenční údaje o adresách.²³

3.2 CzechPOINT

Oficiální stránky Ministerstva vnitra ČR charakterizují Czech POINT jako „*univerzální kontaktní místo veřejné správy poskytující občanům zejména ověřené výpisy z informačních systémů veřejné správy.*“²⁴

Pod zkratkou Czech POINT se skrývá pojem, jež je definován jako „Český Podací Ověřovací a Informační Národní Terminál“. Jde o kontaktní místo veřejné správy, jejíž místa se nacházejí především na pobočkách České pošty a na obecních, krajských nebo některých zastupitelských úřadech. Kontaktní místo CzechPOINT provozují i někteří notáři.

---

²¹ Zákon č. 111/2009 Sb. o základních registrech. §18 odstavec 1

²² Správa základních registrů. *Registr práv a povinností*. [online]. Copyright © 2022 [cit. 2022-02-25]. Dostupné z: <https://www.szrcr.cz/cs/registr-prav-a-povinnosti>

²³ Ledvina, Robert. *Registr práv a povinností*. [online]. Copyright © 2022 [cit. 2022-02-25]. Dostupné z: https://www.issc.cz/archiv/2009/download/prezentace/ledvinka_mvcr.pdf

²⁴ Ministerstvo vnitra České republiky. *Czech POINT*. [online]. Copyright © 2022 [cit. 2022-02-25]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/czech-point-czech-point.aspx>

3.2.1 Služby CzechPOINT

Na pobočkách Czech POINTU lze žadatelům vydat výpis, zřídit datovou schránku, konvertovat dokument, podat podání, zprostředkovat identifikaci osoby či službu základních registrů. Výpisy, které mohou pracovníci/úředníci Czech POINTU občanům vydat, může patřit například výpis z katastru nemovitostí, výpis z živnostenského rejstříku, výpis z rejstříku trestu nebo výpis z bodového hodnocení řidiče či výpis z insolvenčního rejstříku. V rámci zřízení datové schránky lze na tomto místě výkonu veřejné práce podat žádost o zřízení datové schránky nebo žádost o zneplatnění přístupových údajů. Se službou konverze dokumentu souvisejí i jiné doplňkové služby jako je například Úschovna a Centrální úložiště ověřovacích doložek. Možnost zprostředkování identifikace osoby je poměrně novou službou, která byla zavedena teprve v roce 2017. Jedná se o nejnovější službu, kterou pobočky Czech POINTU nabízejí svým uživatelům/klientům. V otázce podání lze, aby klient podal například podání vůči státní správě týkající se ohlášení živnosti do registru živnostenského podnikání. Z hlediska služby základních registrů, lze občanovi vydat výpis ze základních registrů nebo podat podání žádosti o změnu údajů. Mezi výpisy ze základních registrů lze zařadit mimo jiné výpis z registru obyvatel, výpis z registru osob, výpis z registru územní identifikace, anebo například výpis z registru práv a povinností.

25

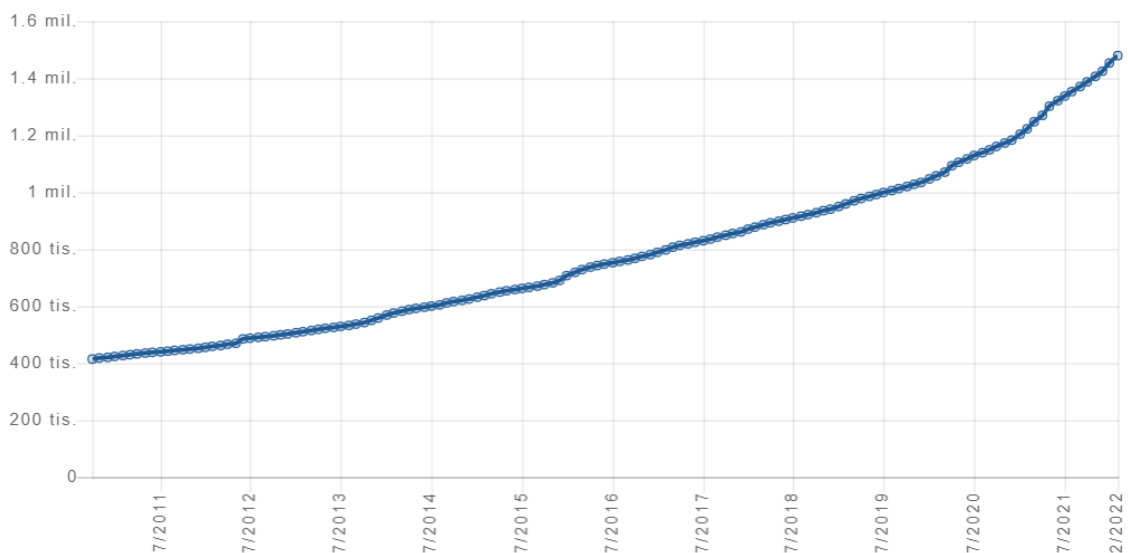
²⁵ Czech POINT. Jaké služby poskytuje Czech POINT? [online]. Copyright © 2022 [cit. 2022-02-28]. Dostupné z: <https://www.czechpoint.cz/public/verejnost/sluzby/>

3.3 Datové schránky

Datové schránky lze definovat jako elektronické úložiště, které mnohým uživatelům (ať se jedná o fyzické či právnické osoby) usnadňují komunikaci s příslušnými úřady. Tato služba funguje na stejné bázi jako posílání dokumentů v papírové podobě poštou, s tím rozdílem, že tato funkce zaručuje efektivnější, rychlejší, spolehlivější a levnější fungování veřejné správy, jak je uváděno na oficiálních stránkách zabývajících se tímto úložištěm.²⁶

Obrázek 2 - Kumulovaný počet zřízených datových schránek²⁷

Přesnou definici datových schránek lze najít v zákoně 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konvenci dokumentů v §2. Dle tohoto právního předpisu je datová schránka definována jako „*elektronické úložiště, které je určeno k doručování orgány veřejné moci; provádění úkonů vůči orgánům veřejné moci a k dodávání dokumentů fyzických osob, podnikajících fyzických osob a právnických osob*“.²⁸

Budiš a Hřebíková uvádí ve své publikaci další možnou definici tohoto pojmu: „*Datové schránky jsou prostředkem pro zajištění elektronické komunikace v rámci eGovernmentu, který je technologicky navržen jako elektronické úložiště určené k*

²⁶ Datové schránky. Úvod. [online]. [cit. 03.03.2022]. Dostupné z: <https://www.datoveschranky.eu>

²⁷ Statistiky – Datové schránky.info. [online]. [cit. 03.03.2022]. Copyright ©2019 Ministerstvo vnitra ČR. Všechna práva vyhrazena. Dostupné z: <https://www.datoveschranky.info/statistiky>

²⁸ Zákon č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konvenci dokumentů. § 2.

doručování orgány veřejné moci, provádění úkonů vůči orgánům veřejné moci a dodávání dokumentů fyzických osob, podnikajících fyzických osob a právnických osob.“

29

Existence datových schránek zaručuje účelnější fungování komunikace mezi příslušným úřadem a adresátem veřejné správy. Využití těchto schránek napomáhá také k digitalizaci veřejné správy. Mnohým uživatelům používáním těchto zařízení odpadájí veškeré starosti. Díky službě datových schránek nemusí vyřizovat svou agendu osobně na příslušné pobočce úřadu, kde by jistě čekali určitou dobu, než by přišli na řadu, ale v klidu v pohodlí domova mohou své záležitosti pomocí datových schránek vyřídit takto jednoduše. Pokud uživatel obdržel od jiného uživatele zprávu, automaticky dojde ke smazání této zprávy po 90 dnech, kdy se uživatel poprvé po přijetí zprávy přihlásil a již ji měl ve své schránce (nezáleží na tom, jestli si zprávu otevřel a přečetl si ji).

3.3.1 Vznik schránky a žadatel

Žadatelem o službu využívání datové schránky jsou buď fyzické osoby nebo právnické osoby. Pokud je žadatelem první zmíněná fyzická osoba, tak tato osoba podává žádost o zřízení datové schránky sama, kdy k tomu potřebuje pouze platný doklad totožnosti. Žádost může podat fyzická osoba buď na pobočce Czech POINTU, kdy musí být držitelem ověřeného elektronického podpisu; nebo může být žádost o zřízení poslána elektronicky či může být zaslána žádost o zřízení v písemné podobě.

Při osobní návštěvě Czech POINTU musí mít fyzická osoba připravenou vyplněnou žádost, kterou lze stáhnout na internetových stránkách a svůj platný doklad totožnosti (OP, cestovní pas), jak již bylo zmíněno, nebo jiný doklad (např. Povolení pobytu), který bude potřebovat. Vyplněná žádost musí obsahovat podpis fyzické osoby, který bude na vybrané pobočce Czech POINTU úředně ověřen. Většina žádostí je vyřízena hned na místě nebo v rámci několika následujících dní. Pokud všechno proběhne bez problému, žadatel si ihned odnáší potvrzení o zřízení datové schránky obsahující identifikátor datové schránky.³⁰

---

²⁹ Budiš, P.; Hřebíková, I. *Datové schránky: Fungování, doručování, bezpečnost, návody*. Praha: ANAG, 2010. ISBN 978-80-7263-617-4. str.38

³⁰ Lupa. *Datové schránky*. [online]. Copyright © 2022 [cit. 03.03.2022]. Dostupné z: <https://www.lupa.cz/clanky/datove-schranky-vnbspobrazech/>

Další možnost je v rámci podání elektronické žádosti, která by měla být vyplněna a měla by obsahovat úředně ověřený elektronický podpis. Tuto žádost fyzická osoba pošle na oficiální zveřejněnou emailovou adresu Ministerstva vnitra - posta@mvcv.cz. Nebo další možnost je poslat tuto žádost poštou nebo vyplněnou žádost vytisknout a osobně ji odnést na Ministerstvo vnitra. Všechny tyto možnosti trvají několik dní a po uplynutí této lhůty žadateli buď poštou, nebo emailem přijdou přihlašovací údaje do datové schránky.

31

Žadatel jako FO

U fyzických osob žádost o zřízení datové schránky podává fyzická osoba sama, stačí ji k tomu pouze platný doklad totožnosti, jak již bylo zmíněno. Podle dokladu totožnosti vyplní následně žádost. Žádost obsahuje několik ustanovení, které musí žadatel podle pravdy vyplnit. Mezi tyto určení patří identifikace žadatele, trvalé místo pobytu nebo adresa místa bydliště a typ a číslo průkazu totožnosti. Hodnota identifikace žadatele obsahuje tři povinné hodnoty, které musí žadatel vyplnit, jedná se o jméno, příjmení a datum narození). V rámci trvalého pobytu musí žadatel vyplnit několik povinných položek a to, v jaké obci žije; číslo domu a PSČ. Pokud žadatel o datovou schránku nemá trvalý pobyt, ale pouze kontaktní adresu vyplňuje ulici, kde se jeho dočasné bydliště nachází, a orientační číslo domu podle svého platného předloženého dokladu totožnosti. Poté musí žadatel vyplnit typ a číslo svého předloženého dokladu totožnosti. V případě, že je fyzická osoba zastoupena zmocněncem, může žádost za ní podat jí zmocněná osoba. Tato zmocněná osoba musí mít toto zmocnění ověřené na základě plné moci. V plné moci musí být notářsky ověřený podpis zmocnitele. Může dojít však také k případu, kdy za právnickou osobu žádá fyzická osoba. Tento případ nastává, když daná právnická osoba není zapsána v obchodním rejstříku, a tudíž právně vůbec neexistuje. Pokud dojde k takovéto situaci, musí zastupující zmocněná fyzická osoba ověřit své zastoupení za právnickou osobu ověřeným dokladem. Nejčastějším způsobem tohoto doložení je opět plná moc, avšak může to být také jmenovací dekret atd. ³²

---

³¹ Peníze.cz. Datová schránka. K čemu slouží a jak ji zřídit? [online]. Copyright © 2022 [cit. 01.03.2022]. Dostupné z: <https://www.penize.cz/spotrebite/336066-datova-schranka-k-cemu-slouzi-a-jak-ji-zridit>

³² Lupa. Datové schránky. [online]. Copyright © 2022 [cit. 03.03.2022]. Dostupné z: <https://www.lupa.cz/clanky/datove-schranky-vnbspobrazech/>

Žadatel jako PO

Pokud je právnická osoba zapsána v Registru osob (a žadatel je zapsán u této právnické osoby jako statutární orgán) není zapotřebí žádných dalších dokumentů k požádání žádosti. Může se však stát, že dotyčná právnická osoba v Registru osob zapsána není, a v tomto případě musí být doložena veřejná listina, která dokládá existenci a zřízení této právnické osoby. Druhý případ, který může nastat, je ten, pokud žadatel (jako fyzická osoba) není uveden v Registru jako její statutární orgán. V této situaci musí žádající osoba předložit dokument, ve kterém je doloženo, že žádající má právo jednat za dotyčnou právnickou osobu, tímto dokumentem je nejčastěji například plná moc nebo jiný dokládající dokument.³³

3.3.2 Znepřístupnění datové schránky

V rámci otázky žadatelů může dojít také i k znepřístupnění datové schránky. Může k tomu dojít zejména v případech, kdy fyzická osoba, která si zřídila svou datovou schránku zemře nebo je prohlášena za mrtvou. Dále k znepřístupnění dochází v případě, že sama fyzická osoba, která si zřídila tuto schránku podá žádost, že chce z vlastní iniciativy, aby její schránka byla znepřístupněna. V takovémto případě dochází ke znepřístupnění nejpozději do tří dnů, kdy byla tato žádost podána na Ministerstvo vnitra. Nebo může být datová schránka znepřístupněna také tím, že osoba, která využívala datovou schránku byla omezena na svéprávnosti nebo byla omezena na svých právech a povinnostech tím, že je ve výkonu trestu odnětí svobody, či je vzata do vazby, ochranného léčení nebo v detenci.³⁴

3.3.3 Zrušení a zánik datové schránky

Podle zákona č.300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů paragrafu 13 lze dojít k zániku datové schránky v následujících případech. U fyzické osoby nastává zrušení datové schránky, když fyzická osoba zemře; nebo nastává zrušení ke dni, kdy je fyzická osoba je prohlášena za mrtvou (musí však uplynout alespoň 3letá lhůta); dále pokud fyzická osoba podniká, tak vymazáním této osoby z evidence, která je zákonem stanovena (3 roky). U právnických osoba pak ke zrušení datové

---

³³ ItBiz. Datové schránky. [online]. Copyright © 2022 [cit. 03.03.2022]. Dostupné z: <https://www.itbiz.cz/datove-schranky>

³⁴ Datové schránky. [online]. [cit. 03.03.2022]. Dostupné z: <https://www.datoveschranky.info/obcan>

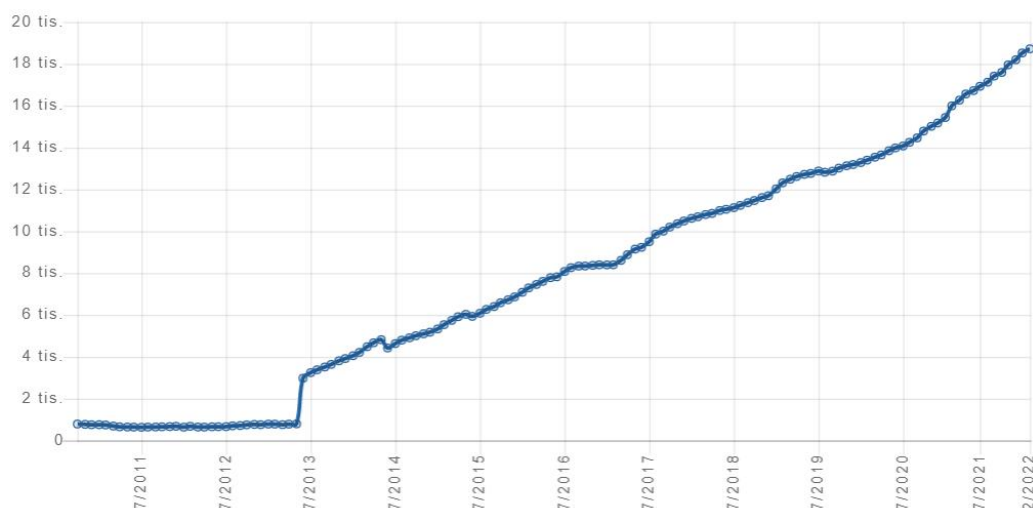
schránky dochází, když uplynula 3letá lhůta od toho, kdy právnická osoba zanikla a byla vymazána z obchodního rejstříku. Dále může dojít k zániku i v případě, že dojde ke zrušení orgánu veřejné moci po 3 letech.³⁵

3.3.4 Zřizovatel a provozovatel

V rámci datových schránek je nutné odlišit od sebe pojmy zřizovatele a provozovatele datových schránek, neboť mnoho občanů se domnívá, že tyto dvě funkce zastává jeden vykonavatel. Zřizovatelem služby datové schránky je oficiálně podle zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konvenci dokumentů – Ministerstvo vnitra ČR.³⁶

Naopak provozovatelem datových schránek je Česká pošta. Česká pošta nabízí kromě této hlavní služby provozování datových schránek, také vedlejší služby, zejména zřízení tzv. datového trezoru. Datový trezor slouží uživatelům jako úložiště a úschova datových zpráv, a to i po dobu uplynutí 90denní lhůty, kdy jsou klasicky zprávy automaticky mazány. Dále mezi tyto nabízené doplňkové služby patří například upozornění pomocí SMS zprávy, že uživateli přišla do jeho datové schránky nová datová zpráva, kdy tato služba je velice využívána a oblíbená mezi uživateli.³⁷

Obrázek 3 - Počet aktivních datových trezorů³⁸

³⁵ Zákon č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konvenci dokumentů. § 13.

³⁶ Zákon č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konvenci dokumentů. § 2.

³⁷ Ministerstvo vnitra České republiky. Datové schránky. [online]. Copyright © 2022. [citace 08.01.2022]. Dostupné z <https://www.mvcr.cz/clanek/datove-schranky-datove-schranky.aspx>

³⁸ Statistiky – Datové schránky.info. [online]. Copyright ©2019 Ministerstvo vnitra ČR. Všechna práva vyhrazena. [cit. 31.03.2022]. Dostupné z: <https://www.datoveschranky.info/statistiky>

3.4 Portál veřejné správy

Portál veřejné správy, který je pod křídly Ministerstva vnitra slouží především jako informační portál. Návštěvník této webové stránky zde zjistí potřebné informace spojené s životem v České republice a s tím spojenými povinnostmi. Jedna z hlavních záložek (služby veřejné správy) na stránce nabízí 27 kategorií, které jsou prvním záchytným bodem při hledání informací, které s požadovanou problematikou souvisí.

Těmito výše zmíněnými kategoriemi jsou: bezpečnost a ochrana; bydlení, vlastnictví a výstavba; cestování a Češi v zahraničí; daně a finance; digitální občan; doklady a oprávnění; doprava; důchody, výsluhy a odškodnění; kultura a média; narození, úmrtí, manželství a partnerství; oblasti podnikání; podnikání, společnosti a státní podniky; pro cizince; práce a nezaměstnanost; průmysl a obchod; rejstříky, katastry, evidence, výpisy, ověření a statistika; sdružení, spolky, církve a dobrovolnictví; sociální služby a sociální pomoc; soudy a spravedlnost; sport a volný čas; těhotenství, péče o dítě a rodičovství; volby, politické strany a hnutí; vzdělávání, věda a výzkum; zdraví a zdravotní služby; zdroje energie, těžba, nerosty, drahé kovy; zemědělství, lesy, potraviny a zvířata; životní prostředí a příroda.³⁹

Autorka práce vnímá tento portál jako adekvátní první pomoc při hledání potřebných informací. Jedná se o prostředí, které je schopné návštěvníka těchto stránek přeměřovat na webové stránky Portálu občana. Po přihlášení do tohoto digitálního prostředí, již občan může uskutečňovat podání, či jiné úkony směřované orgánům veřejné správy.

3.5 Portál občana

Hlavním digitálním prostředím, které má za cíl svým klientům umožnit elektronická podání vůči veřejné správě je Portál občana.

Do Portálu občana je možné se přihlásit, tzv. Identitou občana. Tento identifikační proces umožňuje Portál národního bodu pro identifikaci a autentizaci.⁴⁰

---

³⁹ Portál veřejné správy. *Portál veřejné správy* [online]. Ministerstvo vnitra, 2022 [cit. 2022-03-27]. Dostupné z: <https://portal.gov.cz/sluzby-verejne-spravy/>

⁴⁰ Úvod – Portál národního [online]. [cit. 31.03.2022]. Dostupné z: <https://www.identitaobcana.cz/Home>

3.5.1 Portál národního bodu pro identifikaci a autentizaci

„Národní bod je informační systém veřejné správy podporující proces elektronické identifikace a autentizace prostřednictvím kvalifikovaného systému, jehož správcem je Správa základních registrů. Samostatná součást národního bodu plní úlohu uzlu podle přímo použitelného předpisu Evropské unie upravujícího rámec interoperability.“⁴¹

3.5.2 Identita občana

Do Portálu občana, jak již bylo zmíněno, se lze přihlásit Identitou občana. Identita občana poskytuje několik variant „identity“, přičemž každou z nich je možné se identifikovat a autentizovat pro vstup do Portálu občana.

Obrázek 4 - Možnosti přihlášení – Identita občana

zdroj: ⁴²

Kvalifikovanými správci neboli poskytovateli identifikačních prostředků, jsou buďto stát, banky nebo jiné instituce. Tyto instituce musely získat kvalifikaci pro poskytování těchto služeb. Mimo přihlášení do Portálu občana se těmito identifikačními

---

⁴¹ Zákon č. 250/2017 Sb. o elektronické identifikaci

⁴² Úvod – Portál národního [online]. [cit. 31.03.2022]. Dostupné z: <https://www.identitaobcana.cz/Home>

prostředky lze přihlásit i tam, kde to umožňují další poskytovatelé online služeb. O těchto poskytovatelích více v kapitole 3.6.3 Poskytovatelé online služeb.⁴³

3.5.2.1 Stát jako poskytovatel identifikačního prostředku

Stát je poskytovatelem tří možností, jimiž se občan autentizuje. Těmito možnostmi jsou Mobilní klíč eGovernmentu, Občanský průkaz s čipem a NIA ID.

- **Mobilní klíč eGovernmentu**

Nutností při použití této varianty identifikačního prostředku je proces autentizace osoby žádající o připojení tohoto prostředku do národního bodu. Tento proces je nutné vyřídít na kontaktním místě CzechPOINT.

- **Občanský průkaz s čipem**

Od 1. července 2018 se vydávají pouze občanské průkazy s čipem, je poté na každém, zdali si funkce čipu aktivuje, či nikoliv.⁴⁴ V oběhu stále občanské průkazy bez čipu jsou, a to v hojném množství (otázka č. 9) „*Občanský průkaz je dále prostředkem umožňujícím uložení nebo užití dat potřebných pro elektronickou identifikaci a autentizaci držitele občanského průkazu nebo pro jiné elektronické úkony.*“⁴⁵

Aby bylo možné tento občanský průkaz využít, musí být aktivován pro úkony v digitálním prostředí na příslušném úřadu. Občan musí také disponovat čtečkou čipových karet a je zapotřebí nainstalovat speciální software, který slouží pro načtení informací, který čip obsahuje v občanském průkazu obsahuje.⁴⁶

- **NIA ID**

U této varianty je podobný proces založení identifikačního prostředku, jako u Mobilního klíče eGovernmentu, pouze s tím rozdílem, že po registraci tohoto prostředku se dotýčný přihlašuje díky jménu, heslu a SMS kódu. Jedná se o dvoufázové ověření.

---

⁴³ Čím je možné se přihlásit v prostředí národního bodu | Informační web elektronické identity. Elektronická identita – informační web [online]. Copyright © [cit. 31.03.2022]. Dostupné z: <https://info.identitaobcana.cz/idp/>

⁴⁴ Občanský průkaz s čipem | EOP | Informační web elektronické identity. Elektronická identita – informační web [online]. Copyright © [cit. 21.03.2022]. Dostupné z: <https://info.identitaobcana.cz/eop/>

⁴⁵ Zákon č. 269/2021 Sb. o občanských průkazech

⁴⁶ Čím je možné se přihlásit v prostředí národního bodu | Informační web elektronické identity. Elektronická identita – informační web [online]. Copyright © [cit. 31.03.2022]. Dostupné z: <https://info.identitaobcana.cz/idp/>

3.5.2.2 Banka jako poskytovatel identifikačního prostředku

Tzv. bankovní identitu jako prostředek identifikace poskytují bankovní instituce, které k tomu získaly potřebnou kvalifikaci. Jedná se o Air bank, Českou spořitelnu, Československou obchodní banku, Fio banku, Komerční banku, Moneta Money bank a Raiffeisenbank. V případě využití tohoto prostředku identifikace, portál osobu přesměruje do prostředí banky, kde provede identické přihlášení, jako při vstupu do internetového bankovníctví. Rozdílem je, že dotyčného banka poté přesměruje zpět do požadovaného prostředí.

3.5.2.3 Ostatní identifikační prostředky

- IIG – International ID Gateway
- čipová karta Starcos – První certifikační autorita a.s.⁴⁷

3.5.3 Poskytovatelé online služeb

Vedle Portálu občana jsou další poskytovatelé online služeb z řad státní nebo veřejné správy, zdravotnických či jiných komerčních subjektů. Každá z vyjmenovaných okruhů institucí poskytuje na základě přihlášení uživatele specifické možnosti prohlížení, interaktivního podání či získání různých typů výpisů.⁴⁸ Tyto subjekty budou v následujících kapitolách podrobněji specifikovány.

3.5.3.1 V oblasti státní správy

Mezi poskytovatele online služeb prostřednictvím přihlášení identity občana v oblasti státní správy patří např. Agendový informační systém Ministerstva průmyslu a obchodu, zde si v rozhodném období mohl dotčený subjekt zažádat o finanční pomoc v souvislosti s pandemií Covid-19. Mezi další poskytovatele patří Státní fond životního

---

⁴⁷ Čím je možné se přihlásit v prostředí národního bodu | Informační web elektronické identity. Elektronická identita – informační web [online]. Copyright © [cit. 31.03.2022]. Dostupné z: <https://info.identitaobcana.cz/idp/>

⁴⁸ Kam je možné se přihlásit prostřednictvím národního bodu | Informační web elektronické identity. Elektronická identita – informační web [online]. Copyright © [cit. 31.03.2022]. Dostupné z: <https://info.identitaobcana.cz/sep/>

prostředí České republiky, Dluhopis České republiky, ePortál Celní správy, Centrální registr zbraní a další.⁴⁹

3.5.3.2 V oblasti samosprávy

Poskytovateli z oblasti samosprávy jsou některé kraje (Jihočeský kraj – Portál občana, Portál kraj pro zdraví Pardubického kraje), především však obce či města. Vlastní portál občana využívá několik desítek obcí. V tomto portálu je možné se jako obyvatel obce/města přihlásit do svého účtu a v online prostředí například zaplatit místní poplatky, či si zařídit jiné podporované záležitosti.⁵⁰

3.5.3.3 V oblasti zdravotnictví

Mezi poskytovatele online služeb v oblasti zdravotnictví patří Všeobecná fakultní nemocnice v Praze (dále jen „VFN“). Jejich Portál pacienta umožní zájemci si zarezervovat termín na očkování proti nemoci Covid-19. Jako druhou službu může pacient využít rezervaci medikace v lékárně této nemocnice prostřednictvím e-Receptu. Kromě výše zmíněného plánuje VFN službu, která umožní pacientovi nahlédnout do své zdravotní dokumentace.⁵¹ Do online služeb jsou zapojeny i následně vyjmenované pojišťovny, a to: Česká průmyslová zdravotní pojišťovna s portálem Elektronická přepážka, Oborová zdravotní pojišťovna zaměstnanců bank, pojišťoven a stavebnictví s portálem Vitakarta, Vojenská zdravotní pojišťovna s Klientským portálem VoZP, Zaměstnanecká pojišťovna Škoda s portálem ZPŠ, Zdravotní pojišťovna Ministerstva vnitra ČR s portálem E-komunikace a v neposlední řadě Všeobecná zdravotní pojišťovna České republiky s portálem Moje VZP.⁵²

Pojišťovny nabízí v online prostředí značné množství možností, jak ho využít. Na příkladu využitelnosti portálu Moje VZP poukáží na klíčové funkce, které může pojištěnec využít.

---

⁴⁹ Kam je možné se přihlásit prostřednictvím národního bodu | Informační web elektronické identity. Elektronická identita – informační web [online]. Copyright © [cit. 31.03.2022]. Dostupné z: <https://info.identitaobcana.cz/sep/>

⁵⁰ Kam je možné se přihlásit prostřednictvím národního bodu | Informační web elektronické identity. Elektronická identita – informační web [online]. Copyright © [cit. 31.03.2022]. Dostupné z: <https://info.identitaobcana.cz/sep/>

⁵¹ Portál pacienta VFN v Praze. [online]. 2021 [cit. 18.03.2022]. Dostupné z: <https://pacient.vfn.cz/cs/>

⁵² Kam je možné se přihlásit prostřednictvím národního bodu | Informační web elektronické identity. Elektronická identita – informační web [online]. Copyright © [cit. 19.03.2022]. Dostupné z: <https://info.identitaobcana.cz/sep/>

Portál Moje VZP může pojištěnec využít pro:

- kontrolu stavu plateb pojistného (samoplátce, zaměstnavatel, stát)
- kontrolu kategorie pojištěnce či nahlásit její změnu
- kontrolu historie vykázané péče včetně přesné částky za ošetření
- kontrola zakoupené medikace na předpis s výší doplatku
- žádost o příspěvek z programu pojišťovny
- podání přehledu o příjmech a výdajích v přísadě osoby samostatně výdělečně činné⁵³

3.5.4 Prostředí portálu občana – zhodnocení

Autorka vidí nenaplněný potenciál v institucích, které online služby podporují, ale nejsou na jednom místě. Tím je myšlen Portál občana, ve kterém je několik sekcí, kde lze učinit podání. O nepřidružených poskytovatelích online služeb do Portálu občana, se občan sám dozví totiž jen velkou náhodou. V tomto ohledu by ze strany státu bylo moudré zapracovat na poskytování informací směrem k občanům.

3.6 Další elektronické nástroje

3.6.1 Elektronická dálniční známka

Aplikace dálniční známky na čelní sklo automobilu je již minulostí, důkazem je toho elektronická dálniční známka. Tento projekt pod záštitou podniku CENDIS nasmlouval Státní fond dopravní infrastruktury.

Dálniční známku po zadání příslušných parametrů vozidla lze zakoupit na e-shopu edalnice.cz, v síti obchodních míst nebo na samoobslužných kioscích. Kontrolu dálniční známky může iniciovat Policie České republiky nebo Celní správa České republiky.⁵⁴

---

⁵³ Co nabízí aplikace Moje VZP? – VZP ČR. VZP ČR [online]. Copyright © 2022 VZP ČR, Všechna práva vyhrazena [cit. 19.03.2022]. Dostupné z: <https://www.vzp.cz/e-vzp/moje-vzp/co-umoznuje-moje-vzp>

⁵⁴ Elektronická známka - eDalnice [online]. Copyright © 2022 [cit. 31.03.2022]. Dostupné z: <https://edalnice.cz/index.html#/validation>

3.6.2 Elektronický podpis

*„Elektronický podpis je označení specifických dat, která nahrazují v elektronických zařízeních klasický vlastnoruční podpis. Podpisem stvrzujete, že odeslaný dokument jste podepsali právě vy a že nebyl nijak změněn.“*⁵⁵

Dalo by se tedy říct, že elektronický neboli digitální podpis je jakýsi budoucí nástupce klasického podpisu, jelikož v dnešní době se skoro všechny agendy, nejen související s veřejnou správou přesouvají do elektronické formy. Tento podpis stvrzuje a ověřuje důležité dokumenty. Elektronický podpis plní především funkci identifikace dotyčné osoby přes elektronickou platformu. Dále se může také využívat k zabezpečování elektronické korespondence. Aby nedošlo ke zneužití elektronického podpisu, existuje zde řada principů, které zabraňují jeho znevážení. Mezi hlavní atribut bezpečnosti patří tzv. šifrovaný klíč, který při elektronickém podpisu zabezpečuje veškerá data. Osoba, která se prokazuje vlastnoručním podpisem má k dispozici k prokázání soukromý klíč, druhá strana – tedy příjemce má pak veřejný klíč k dispozici.⁵⁶ Dalším bezpečnostním prvkem je pak také tzv. certifikát, na základě něhož se dotyčná osoba prokazuje, že elektronický podpis je pravý a je opravdu její a ničí jiný. V dnešní době lze rozlišit také několik druhů elektronických podpisů. Mezi ně patří zejména prostý elektronický podpis, který je nejčastěji používaný. Tento elektronický podpis se používá při *„patří zejména napsání jména a příjmení (na konci dokumentu nebo v e-mailové zprávě), zaškrtnutí políčka „souhlasím“ na webové stránce (např. „souhlasím s obchodními podmínkami“), vložení obrázku s naskenovaným vlastnoručním podpisem (např. na konci dokumentu), vzor podpisu vytvořený elektronickou tužkou a další. Tento typ elektronického podpisu najde uplatnění zejména mezi dvěma soukromoprávními subjekty tam, kde je vyžadován vlastnoruční podpis (při uzavírání smlouvy).“*⁵⁷

Dalším typem je pak zaručený elektronický podpis neboli kvalifikovaný elektronický podpis. Tento druh podpisu je založen na tom, že osoba, která chce uskutečnit tento elektronický podpis musí být vlastníkem soukromého klíče a

---

⁵⁵ Orange Academy. Elektronický podpis: Co to je a jak ho získat? [online]. Copyright © 2022 [citace 22.02.2022]. Dostupné z: <https://orangeacademy.cz/clanky/elektronicky-podpis-co-to-je/>

⁵⁶ Mesec.cz. Kolik stojí elektronický podpis? [online]. Copyright © 2022 [citace 22.02.2022]. Dostupné z: <https://www.mesec.cz/clanky/kolik-stoji-elektronicky-podpis/>

⁵⁷ Epravo.cz. Elektronický podpis pohledem aktuální právní úpravy. [online]. Copyright © 2022 [citace 22.02.2022]. Dostupné z: <https://www.epravo.cz/top/clanky/elektronicky-podpis-pohledem-aktualni-pravni-upravy-110560.html>

kvalifikovaného certifikátu. Kvalifikovaný certifikát momentálně poskytují tři společnosti v České republice, jsou jimi – Česká pošta, První certifikační autorita a Eidentity.⁵⁸ Lze jej použít například při podepisování výpisu rejstříku z trestů, u agendy některých matrik (zejména u agendy zvláštní matriky nebo agend obcí třetího typu atd.), anebo například při podepisování autorizované konverze. Tento druh podpisu se hojně využívá hlavně v oblastech veřejné správy.⁵⁹

S pojmem elektronický podpis souvisejí další neméně důležité pojmy, a to zejména pojmy elektronická pečeť a elektronické razítko. Elektronická pečeť je dle Nařízení Evropského parlamentu a Rady EU č.910/2014 má „*sloužit jako důkaz toho, že elektronický dokument vydala určitá právnická osoba, a poskytovat jistotu o původu a integritě dokumentu.*“⁶⁰

Cílem elektronické pečetě je hlavně dle eIDAS zaručit a zajistit pravost vybraných elektronických dokumentů, k nimž je pečeť připojena. Znamená to tedy, že při jejich používání se eliminuje daleko více riziko zneužití elektronického podpisu a chrání tak obsah zapečetěného dokumentu. Používá se především jako doplnění elektronického podpisu, ale i v některých případech ji lze použít jako samotnou bez elektronického podpisu. Elektronické pečetě nejsou určeny pro fyzické osoby, ale především pro právnické.⁶¹

Elektronické razítko pak slouží hlavně ke stvrzení toho, že k elektronickému podpisu opravdu došlo. Říká se mu také časové razítko, z anglického originálu time stamp. Používá se především u dokumentů, kde je potřeba vědět čas, kdy došlo ke stvrzení elektronickým podpisem.⁶²

---

⁵⁸ Mesec.cz. Kolik stojí elektronický podpis? [online]. Copyright © 2022 [citace 22.02.2022]. Dostupné z: <https://www.mesec.cz/clanky/kolik-stoji-elektronicky-podpis/>

⁵⁹ Czech POINT. Kvalifikované elektronické podpisy dle nařízení eIDAS – nový požadavek na obsluhu Czech POINTU. [online]. Copyright © 2022 [citace 22.02.2022]. Dostupné z: <https://www.czechpoint.cz/public/kvalifikovane-elektronicke-podpisy-dle-narizeni-eidas-novy-pozadavek-na-obsuhu-czech-pointu/>

⁶⁰ EUR-LEX. Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 910/2014 ze dne 23. července 2014 o elektronické identifikaci a službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce na vnitřním trhu a o zrušení směrnice 1999/93/ES. [online]. Copyright © 2022 [citace 22.02.2022]. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=cellar%3A23b61856-2e82-11e4-8c3c-01aa75ed71a1>

⁶¹ ProID.cz. Elektronická pečeť dle eIDAS – jak a co vlastně pečetit. [online]. Copyright © 2022 [citace 22.02.2022]. Dostupné z: <https://proid.cz/elektronicka-pecet-dle-eidas-jak-a-co-vlastne-pecetit/>

⁶² Ica.cz. Elektronická časová razítka. [online]. Copyright © 2022 [citace 22.02.2022]. Dostupné z: <https://www.ica.cz/elektronicka-casova-razitka>

Samotný elektronický podpis platí jeden rok. Orazítkovaný elektronický podpis platí pak pět let. Důležitým právním předpisem týkající se elektronického podpisu je mezinárodní dokument Směrnice o elektronických podpisech (1999/93/ES). V rámci národní legislativy pak existoval Zákon o elektronickém podpisu (z.č. 227/2000 Sb.), jenž byl platný od roku 2000 do roku 2016.⁶³ Místo něj je dnes jeho nástupcem Zákon o službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce (z. č. 297/2016 Sb.).⁶⁴

4 Internetové tzv. elektronické volby

Elektronické hlasování je dnes velmi diskutovaným tématem. Volby jako takové ovlivňují osud země, participaci a aktivismus v politice a hluboce ovlivňují životy a postoje občanů. Od konce 20. století je společnost výrazně ovlivněna rozvojem nových informačních technologií, zvláště těch, které souvisí s internetem, a tento vývoj je reflektován i odbornou veřejností. Tak se zrodila myšlenka internetových voleb.

Internetové volby můžeme definovat jako vzdálené hlasování prostřednictvím internetu. Tedy prostřednictvím počítače či jiného na internet připojeného přístroje. Toto hlasování probíhá mimo fyzickou kontrolu volebních orgánů. S tím se ale pojí rizika, mezi která patří například otázka, zda byla volba svobodná a zda volič hlasoval osobně.⁶⁵ O výhodách a nevýhodách internetových voleb bude blíže pojednáno níže.

Poprvé bylo hlasováno prostřednictvím internetu ve volbách v roce 1996 let v USA. Reformní strana (tzv. Reform Party) takto odevzdala hlasy ve volbě kandidáta na prezidenta. V následujících letech se internetové hlasování objevilo ještě v několika státech na území USA. Zajímavostí je, že jako jeden z prvních takto hlasoval astronaut David Wolf, kterému jeho probíhající mise neumožňovala hlasovat tradičním způsobem ve volbách v Texasu. Hlas putoval k Zemi z vesmírné stanice Mir. Nespornou výhodou internetových voleb tedy je, že volič takto může svůj hlas odevzdat z kteréhokoli místa na světě, i mimo Zemi.⁶⁶

---

⁶³ Lidinský, V.; Švarcová, I.; Budiš, P.; Loebel, Z.; Procházková, B. *E-Government bezpečně*. 1.vyd. Praha: Grada Publishing, 2008. str. 38-39. ISBN 978-80-246-2462-1

⁶⁴ Zákon č. 297/2016 Sb. o službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce

⁶⁵ BRUNCLÍK, Miloš a Miroslav NOVÁK. *Internetové volby: budoucnost, nebo slepá ulička demokracie?*. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 2014. ISBN 978-80-7419-168-8, str. 25-26

⁶⁶ Tamtéž, str. 28

4.1 Výhody internetových voleb

Zastánci využití moderních informačních technologií při hlasování jako jednu z výhod uvádí pohodlnost při odevzdávání hlasů. Snižují ekonomické náklady na dopravu do volebních místností a odbourávají časové bariéry. Toto by ocenili zejména osoby se zdravotním postižením nebo ti, kteří bydlí ve větší vzdálenosti. Do této skupiny můžeme zařadit i příslušníky ozbrojených sil, kteří vykonávají misi v zahraničí nebo diplomaty. Tyto osoby často na svou účast ve volbách rezignují a možnost hlasování pomocí internetu by tedy mohlo zvýšit volební účast.⁶⁷

Zvýšení volební účasti je samo o sobě dalším argumentem, který bývá uváděn jako výhoda internetového hlasování. Předpokládá se, že by se zvýšila účast zejména u prvovoličů, kteří bývají znalí internetových technologií a jejich účast ve volbách konaných tradičním způsobem bývá nízká. Vysoká volební účast by pak přinesla i větší legitimitu celému politickému systému. V řadě zemí v posledních letech volební účast klesá, a to nejen při volbách do Parlamentu. Pokud by se snížil počet bariér ztěžující hlasování, je pravděpodobné, že by došlo ke zvýšení.⁶⁸

Mezi další výhody internetových voleb patří i zrychlení zpracování výsledků voleb. Zároveň možnost hlasovat po internetu zamezuje možnému odevzdání neplatného hlasu, jako například odevzdání dvou hlasovacích lístků v jedné obálce. Zcela pak zamezuje riziku možného špatného zpracování volebního lístku ze strany komise. Internetové volby by také výrazně snížily náklady, které je potřeba vynaložit na konání voleb.⁶⁹

Samotné zavedení internetových voleb by s sebou přirozeně také neslo nemalé náklady. Ministerstvo vnitra ČR odhaduje, že vybudování takového systému hlasování by stálo zhruba 342 milionů korun. Provozní náklady jsou následně odhadovány na 22 milionů korun. Společně s pořízením nového hardwaru by pak zavedení těchto voleb vyžadovala investici v rozsahu zhruba 392 až 442 milionů korun. V této souvislosti je ale nutné zmínit, že v současné době Česká republika na konání voleb vynaloží zhruba 473 milionů v případě voleb do Evropského parlamentu a až 655 milionů korun na konání prezidentských voleb. Hlavní položkou nákladů při konání voleb jsou odměny členům

---

⁶⁷ Tamtéž, str. 30-31

⁶⁸ BRUNCLÍK, Miloš a Miroslav NOVÁK. *Internetové volby: budoucnost, nebo slepá ulička demokracie?*. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 2014. ISBN 978-80-7419-168-8, str. 31-32

⁶⁹ BRUNCLÍK, Miloš a Miroslav NOVÁK. *Internetové volby: budoucnost, nebo slepá ulička demokracie?*. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 2014. ISBN 978-80-7419-168-8, str. 34

komise, tyto odměny v případě prezidentských voleb činí až 59% celkových odhadovaných nákladů. Při zavedení internetových voleb by se tyto náklady odbouraly, stejně jako náklady na tisk volebních materiálů nebo na jejich distribuci.⁷⁰

4.2 Rizika internetových voleb

S touto problematikou je spojena celá řada rizik a otázek. Jako první riziko můžeme uvést zajištění bezpečnosti hlasování. Toto riziko může být spojené nejen se svobodnou volbou, ale i s možností kyberútoků. Otázku vyvolává také problematika důvěry voličů v možný nový volební systém. Důvěra voličů ve volby je jeden z předpokladů úspěšné demokracie. Volební proces musí být veřejností vnímán jako spravedlivý a transparentní a možné podlomení důvěry by vedlo k odmítnutí elektronického hlasování. Jako příklad můžeme uvést konzultativní referendum v Barceloně. To referendum se setkala s celou řadou technických problémů, a proto dnes není pravděpodobné, že by Barcelona v projektu hlasování prostřednictvím internetu v nejbližší době pokračovala.⁷¹

Mezi hlavní principy volebního práva patří tajnost, rovnost, všeobecnost a přímost. Otázka zní, zda by tyto internetové volby dokázaly zachovat.

Volič, který hlasuje z pohodlí domova, se také může cítit pod tlakem hlasovat stejně jako jeho rodinní příslušníci. Toto riziko se v případě voleb v kontrolovaném prostředí hlasovacích místností snižuje. Internetové volby také dávají větší prostor pro nežádoucí fenomén kupování hlasů.⁷²

Mnoho občanů, zejména starší generace, také nedisponují znalostmi, které jsou potřeba k obsluze přístroje připojeného na internet a který by byl k internetovým volbám potřeba, nebo dokonce takovým přístrojem ani nedisponuje.⁷³ Nejen z tohoto hlediska se tedy jeví jako nejlepší varianta ta, že by internetové volby byly pouze doplňkem voleb v tradičním

---

⁷⁰ BRUNCLÍK, Miloš a Miroslav NOVÁK. *Internetové volby: budoucnost, nebo slepá ulička demokracie?*. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 2014. ISBN 978-80-7419-168-8, str. 211-212

⁷¹ BRUNCLÍK, Miloš a Miroslav NOVÁK. *Internetové volby: budoucnost, nebo slepá ulička demokracie?*. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 2014. ISBN 978-80-7419-168-8, str. 34-36

⁷² BRUNCLÍK, Miloš a Miroslav NOVÁK. *Internetové volby: budoucnost, nebo slepá ulička demokracie?*. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 2014. ISBN 978-80-7419-168-8, str. 37

⁷³ BRUNCLÍK, Miloš a Miroslav NOVÁK. *Internetové volby: budoucnost, nebo slepá ulička demokracie?*. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 2014. ISBN 978-80-7419-168-8, str. 23

pojetím (míněno odevzdání lístku do hlasovacích urn na místě k tomu určeném) a občané by si mohli vybrat, která z variant voleb je pro ně nejpohodlnější a kterou zvolí.

4.3 Internetové volby v Estonsku

V Estonsku je v roce 2005 konaly historicky první celostátní internetové volby. Odráželo to dlouhodobé snahy místních vlád o otevřenost elektronické veřejné správy. Zavedení internetových voleb byl jen jeden z procesů, dalším, velmi zajímavým příkladem, je například projekt z roku 2000, který umožnil občanům Estonska komentovat a doplňovat legislativní návrhy ministerstev.⁷⁴

V současnosti mohou občané odevzdávat hlasy třemi možnými způsoby. Prvním je způsob hlasování v tradičním slova smyslu, tedy vhození hlasovací lístku do urny přímo ve volební místnosti. Další způsob se týká občanů Estonska, kteří krátkodobě nebo dlouhodobě pobývají v zahraničí. Ti mohou hlas odevzdat korespondenčním způsobem nebo na zastupitelském úřadě. Tento způsob ale nelze uplatnit na případ komunálních voleb. Třetím způsobem odevzdání hlasu je právě internetové hlasování.⁷⁵

Internetové volby v Estonsku probíhají v předtermínu. Probíhají po dobu sedmi dnů, posledním dnem je čtvrtý den před vyhlášením voleb.⁷⁶

Pro hlasování přes internet je nutné mít ID kartu, kterou se prokazuje totožnost voliče. Kromě identifikace tato karta slouží i k digitálnímu podpisu. Povinnost pořízení této karty je stanovena zákonem z roku 2002. Dále musí mít volič speciální čtečku, ta je ale v současné době v Estonsku součástí většiny počítačů. Kromě ID karty je možné se identifikovat i digitálním identifikačním prostředkem. Samotné odevzdání hlasu pak probíhá tak, že občan si načte svojí osobní identifikační kartu pomocí čtečky na počítači, který disponuje připojením k internetu. Na internetu se připojí na speciální internetovou stránku, která je k volbám určená, následně vloží první ze dvou PIN kódů, které patří k identifikační kartě. Po zadání a ověření systémem se zobrazí na internetové stránce kandidátní listina. Výběr volič potvrdí tím, že zadá druhý z PIN kódů. Po uložení hlasu

---

⁷⁴ BRUNCLÍK, Miloš a Miroslav NOVÁK. *Internetové volby: budoucnost, nebo slepá ulička demokracie?*. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 2014. ISBN 978-80-7419-168-8, str. 45

⁷⁵ BRUNCLÍK, Miloš a Miroslav NOVÁK. *Internetové volby: budoucnost, nebo slepá ulička demokracie?*. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 2014. ISBN 978-80-7419-168-8, str. 49

⁷⁶ BRUNCLÍK, Miloš a Miroslav NOVÁK. *Internetové volby: budoucnost, nebo slepá ulička demokracie?*. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 2014. ISBN 978-80-7419-168-8, str. 49

je voliči oznámeno, zda volba proběhla úspěšně. Dodržení principu tajnosti voleb je dodrženo prostřednictvím kryptografií tzv. veřejných klíčů.

Výhodu tohoto hlasování ocení i nerozhodní voliči, protože tento způsob umožňuje změnu hlasu po celou dobu hlasování. Svůj hlas může volič změnit i několikrát, to v případě vhození hlasu do urny samozřejmě nepřipadá v úvahu. Pokud by volič změnil svůj názor i po uplynutí doby, která je určena k internetovému hlasování, může svůj hlas změnit tím, že vhodí vyplnění hlasovací lístky do urny v hlasovací místnosti. Takto odevzdaný hlas má větší váhu a hlas odevzdaný prostřednictvím internetu by nebyl započítán. Tím je zajištěno, že nedojde ke zdvojení hlasování.⁷⁷

První internetové volby byl podíl hlasů odevzdaných prostřednictvím internetu nízký, pouze 1,9 %. V následujících letech se ale postupně zvyšoval, například v roce 2013 byl podíl hlasů odevzdaných přes internet 21,3 %.⁷⁸

4.4 Otázka zavedení internetových voleb v České republice

Ústava České republiky v článku 18 stanovuje, že volby do obou komor Parlamentu se konají na základě principů tajnosti, všeobecnosti, rovnosti a přímosti. Na stejných principech stojí i volba prezidenta dle článku 56 a volba do obecních i krajských zastupitelstev dle článku 102 Ústavy.^{79 80 81} Z toho vyplývá, že pokud by v České republice měly být zavedeny internetové volby bez nutné změny Ústavy, je nutné se s těmito kritérii vypořádat tak, aby nedošlo nebo nemohlo dojít k jejich porušení.

---

⁷⁷ BRUNCLÍK, Miloš a Miroslav NOVÁK. *Internetové volby: budoucnost, nebo slepá ulička demokracie?*. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 2014. ISBN 978-80-7419-168-8, str. 50-51

⁷⁸ BRUNCLÍK, Miloš a Miroslav NOVÁK. *Internetové volby: budoucnost, nebo slepá ulička demokracie?*. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 2014. ISBN 978-80-7419-168-8, str. 53-54

⁷⁹ Čl. 18 Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky

⁸⁰ Čl. 56 Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky

⁸¹ Čl. 102 Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky

5 Vlastní výzkum

V následující kapitole autorka věnuje praktické části této diplomové práce. Jedná se o výzkum, kterého se zúčastnilo 261 respondentů. Odpovědi byly shromažďovány prostřednictvím dotazníkového šetření, které probíhalo online díky nástroji Survio. Průzkum byl distribuován v okruhu široké veřejnosti s využitím sociálních sítí. Dotazník je zaměřený především na zhodnocení aktuálního stavu digitalizace veřejné správy občany České republiky s důrazem na její využití. Dále se dotazník zaměřuje na názor občanů k občanským průkazům s čipem a elektronickým volbám.

Dotazník byl složen z části otázek, která byla volena formou jednoho výběru z předem sestavených odpovědí, další část byla volena formou více výběrů z předem sestavených odpovědí či vlastní slovní odpovědi. Slovní odpovědi, budou ve výsledcích pod danou otázkou uvedeny, aby byla zjevná autenticita šetření a prostor pro vyjádření dotazovaných osob.

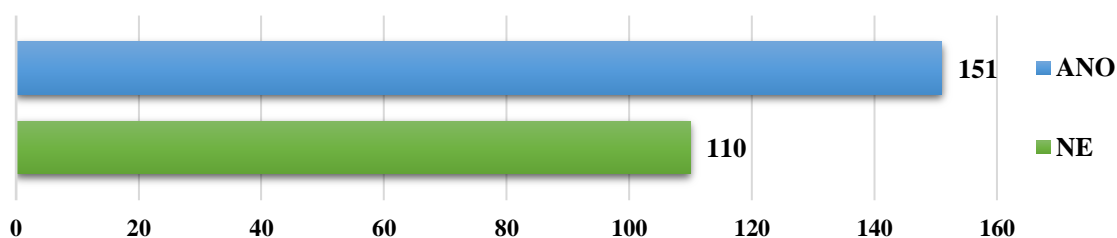
Klíčových otázek, které budou níže hodnoceny je 16. U těchto otázek bude grafické znázornění či tabulka, kde budou zveřejněny odpovědi respondentů. Následovat bude zhodnocení na základě zjištěných dat.

Dotazník, který je přílohou (č.1) této práce se na samém začátku zabýval demografickými otázkami, které se soustředily na gender, nejvyšší dosažené vzdělání a věk respondentů. Tyto otázky mají pouze informativní charakter, který není pro daný výzkum zcela klíčový, proto jim nebude věnována taková pozornost. Tyto otázky budou shrnuty okrajově na konci této kapitoly.

1. Víte, co znamená pojem eGovernment?

Jako první – z autorčina pohledu klíčová – byla položena respondentům otázka, která měla za cíl zjistit, kolik dotazovaných se s pojmem “eGovernment“ setkala, a ví co je jeho podstatou. Prověření této otázky (v případě kladné reakce) bylo podmíněno krátkou slovní odpovědí. Kladné odpovědi byly stručné, jasné a ukazovaly na skutečnost, že respondenti s jistotou ví, v čem tkví jádro této problematiky.

Graf 1 - Víte, co znamená pojem eGovernment?

zdroj: vlastní výzkum

VÝSLEDKY

- 151 respondentů odpovědělo kladně (58 %)
- 110 respondentů odpovědělo záporně (42 %)

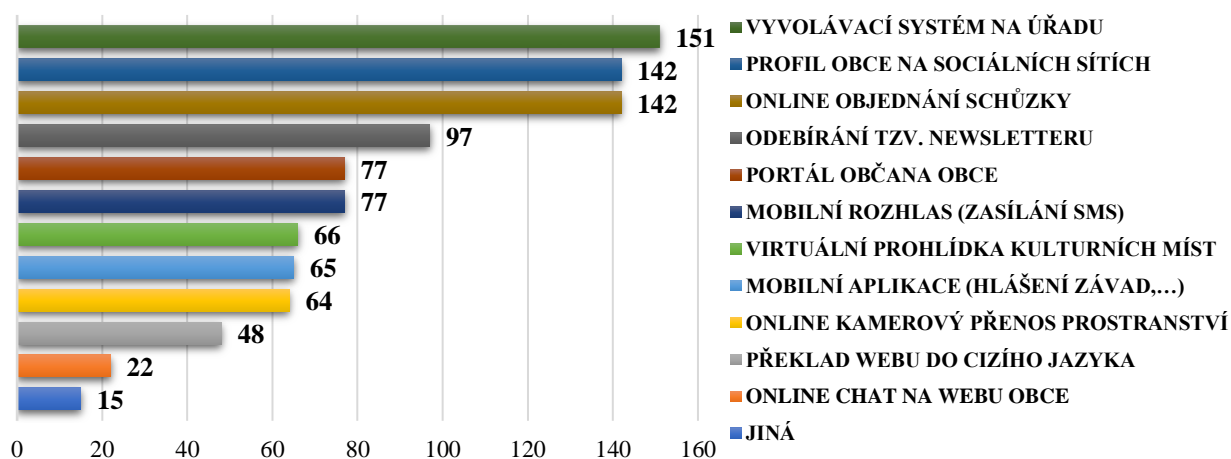
ZHODNOCENÍ

Autorka předpokládala, že značná část (tj. více než 70 %) respondentů bude mít alespoň povědomí o eGovernmentu, i když nebudou jeho nástroje aktivně využívat. Přesto výsledky dotazníku ukázaly, že 42 % dotazovaných není s problematikou eGovernmentu seznámeno. Tohle zjištění bylo překvapením, především po době pandemie Covid-19 a s tím spojených restrikcí. Autorka výzkumu očekávala, že respondenti budou v této oblasti již více znalí, jelikož jim nebyly po nějakou dobu služby úřadů a jiných institucí v rámci nouzových stavů zcela k dispozici. Jak ukázaly výsledky výzkumu v jiné otázce, tak je i nedostatečná informovanost ze strany státu o dostupnosti těchto služeb (viz problém 8. „V krátkosti napište, co se Vám na myšlence e-občanky líbí nebo nelíbí.“). Autorka navrhuje, aby o možnostech a výhodách eGovernmentu více informoval občany přímo obecní/městský úřad v jejich místě bydliště. A to například formou tiskoviny do schránky, která by popsala hlavní výhody využití nástrojů eGovernmentu. Dotyčný by poté měl povědomí a mohl se rozhodnout, zdali se bude o oblast eGovernmentu více zajímat.

2. Využívají instituce veřejné správy v obci/měště kde žijete nějaké "moderní technologie" pro kontakt s veřejností?

Moderní technologie a jejich implementace jsou klíčem ke zvyšování úrovně digitalizace veřejné správy. Proto u této otázky bylo cílem zjistit, do jaké míry úřady podporují využití moderních technologií, či jiných "nástrojů" při kontaktu s občanem. Respondenti mohli volit zároveň několik předem nabídnutých možností. Tyto možnosti byly vybrány na základě průzkumu oficiálních webových stránek desítek obcí či měst dle náhodného výběru.

Graf 2 - Využívají instituce veřejné správy v obci/měště kde žijete nějaké "moderní technologie" pro kontakt s veřejností?

zdroj: vlastní výzkum

VÝSLEDKY

- 142 až 151 respondentů hlasovalo pro vyvolávací systém, profil obce na sociálních sítích či online objednání schůzky
- 77 až 97 lidí respondentů hlasovalo pro odebírání newsletteru, portál občana a mobilní rozhlas
- 64 až 66 dotazovaných hlasovalo pro možnost virtuální prohlídka kulturních míst, mobilní aplikaci nebo online kamerový přenos prostranství
- 15 až 48 dotazovaných hlasovalo pro volbu překladu webových stránek do jiného jazyka, online chat na webu obce nebo jinou možnost

ZHODNOCENÍ

Nejčastější volbou byl kontakt prostřednictvím vyvolávacího systému, čemuž se nelze divit. Úřady vyvolávací systémy instalují na kontaktní pracoviště za účelem plynulosti a rychlosti odbavení klienta.⁸² Dle autorčina názoru se jedná o efektivní nástroj, který je žádoucí pro obě strany. V souvislosti s vyvolávacím systémem je možnost na některých úřadech zarezervování termínu. Klient v takovém případě přichází na jím vybraný den a čas s předpokladem, že bude upřednostněn před neobjednanými klienty.

Profil na sociálních sítích jako je Facebook má už nejspíš každá druhá obec, či město. Důležitější ale než to, že je profil založený, je jeho aktuálnost. A to proto, aby byl obsah stránky na sociálních sítích návštěvníkům v něčem přínosem.

Další značně volenou variantou byla možnost poskytování aktuálních informací prostřednictvím odebrání newsletteru či tzv. mobilního rozhlasu. U obou variant se jedná o velmi zajímavý nástroj, jak získat aktuální informace, které se týkají místa bydliště. Nicméně v době, kdy má převážná část populace "chytrý telefon" vidím velký potenciál v mobilních aplikacích pro konkrétní obec / město. Například město Plzeň skrz Správu informačních technologií města Plzně provozuje aplikaci "Plzni TO". Tato aplikace funguje pro širokou veřejnost, a dává tak možnost zapojit občany žijící na území města do jeho dění. Lidé mohou prostřednictvím zmíněné aplikace nahlásit vady či škody na veřejném majetku či prostranství. Nahlášená závada je posléze jejím správcem předána příslušnému úřadu k řešení. Celý proces od nahlášení až po vyřešení problému je zaznamenán, může tak dojít ze strany veřejnosti ke kontrole.⁸³

Bez mála stejně zastoupenou možností byla virtuální prohlídka kulturních míst a online kamerový přenos prostranství. Tyto 2 možnosti autorka vnímá jako bonus například pro turisty, přesto šlo o jednu z více zastoupených variant.

Překlad webových stránek do cizího jazyka je autorkou brán za základ, který by mělo poskytovat každé město či obec. Výsledky ale ukázaly, že to standardem není. Nejméně zvolenou variantou (krom "jiné") byla možnost oslovit obec prostřednictvím chatu. Vzhledem k tomu, že chat musí někdo obsluhovat, tak absenci tohoto nástroje autorka vnímá jako pochopitelný.

---

⁸² Nový vyvolávací systém zlepšuje odbavování klientů: Česká Lípa. *Česká Lípa: Titulní stránka* [online]. Dostupné z: <https://www.mucl.cz/novy-vyvolavaci-system-zlepsuje-odbavovani-klientu/d-32797>

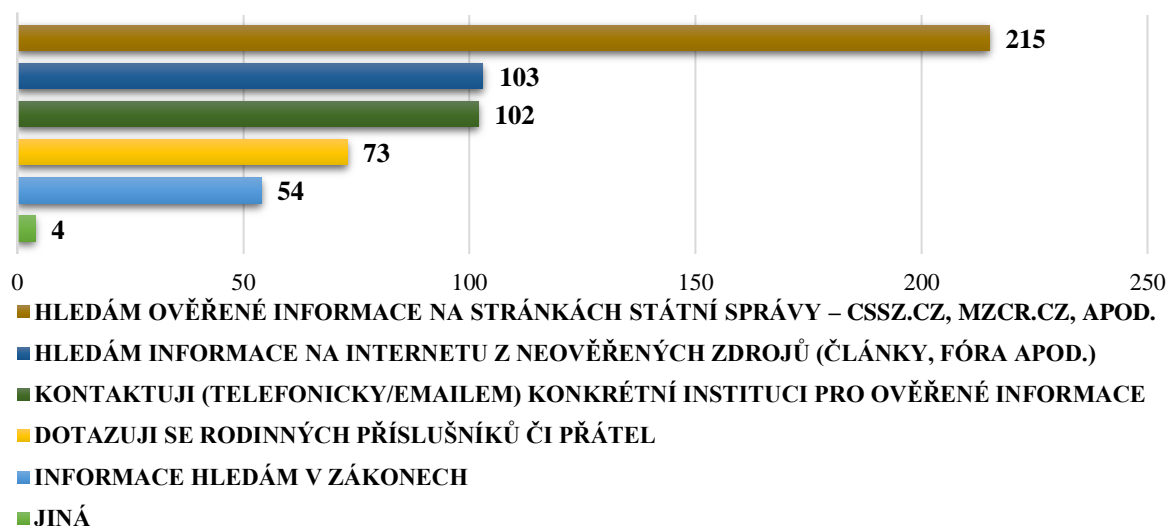
⁸³ Plznito [online]. Copyright © *Plznito 2022* [cit. 23.03.2022]. Dostupné z: <https://www.plznito.cz/>

3. Kde nebo jakým způsobem hledáte informace související s životem a povinnostmi ke státu (například v souvislostmi s narozením dítěte, změnou trvalého bydliště, nezaměstnaností či jinou životní událostí)?

Občané hledají informace tam, kde nenaleznou jasnou nebo správnou odpověď, dotazují se rodinných příslušníků i přátel, ale ani oni nemusí vědět nic s jistotou. Výše uvedená otázka tedy měla za cíl zjistit, jestli jsou občany informace vyhledávány na těch správných místech, nebo dávají přednost neověřeným zdrojům. Respondenti mohli vybírat více variant najednou.

zdroj: vlastní výzkum

Graf 3 - Kde nebo jakým způsobem hledáte informace související s životem a povinnostmi ke státu?

VÝSLEDKY

- 215 respondentů zvolilo možnost hledání ověřených informací
- 103 dotazovaných uvedlo, že pátrá po informacích na fórech
- 102 kontaktuje přímo úřad
- 73 respondentů se informuje v okruhu přátel či rodiny
- 54 volí způsob získávání informací přímo v zákonech
- 4 volí jinou možnost

ZHODNOCENÍ

Zde byla zvolena možnost dát respondentům na výběr z více variant, aby bylo zřetelné, jestli preferují více z uvedených možností. Favoritem této otázky byla varianta vyhledávání informací na stránkách určité instituce. Na těchto oficiálních stránkách by měl dotyčný najít aktuální, ale především objektivní informace. Bohužel hledání na internetu z neověřených zdrojů se ukázalo jako druhá s nejvíce využívaných variant. Tato varianta by měla být pouze okrajovou, vzhledem k nejasnostem zdroje.

Kontaktovat úřad přímo (telefonem/emilem) se rozhodlo 102 respondentů. Výjimka možná potvrzuje pravidlo, ale přesto kontaktovat úřad jako takový autorce nepřijde zcela efektivní. Samozřejmě záleží na dané situaci a konkrétním problému.

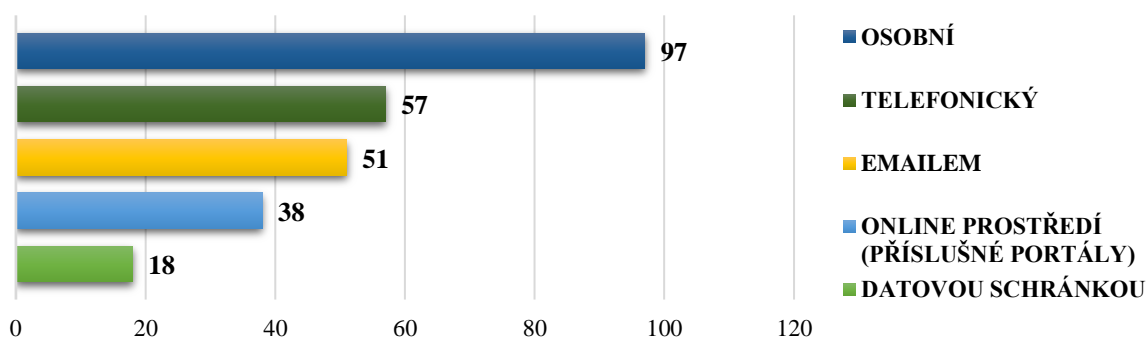
Rodinných příslušníků či přátel by se dotázalo 73 respondentů, což je autorkou vnímáno jako přirozený instinkt, jelikož rodina a blízcí přátelé jsou jistě zdrojem informací. Nutností je ověření těchto informací, jelikož nemusí být zcela aktuální.

Ze zákona by čerpalo informace 54 dotazovaných, což je mnohem více, autorka očekávala. Pro laika může být tato varianta hledání informací velmi neefektivní a zdouhavá, na druhou stranu pro všeobecně znalého či vzdělaného člověka to může být otázka několika málo minut. Výhodou těchto informací je, že by měly být zcela správné.

4. Jaký volíte způsob kontaktu s institucemi veřejné správy?

Jakým způsobem občan kontaktuje úřady? Cílem této otázky bylo zjistit právě to, jakou formu kontaktu lidé upřednostňují při řešení záležitostí s úřadem.

Graf 4 - Jaký volíte způsob kontaktu s institucemi veřejné správy?

zdroj: vlastní výzkum

VÝSLEDKY

- osobní kontakt – 97 resp.
- telefonický kontakt – 57 resp.
- emailový kontakt – 51 resp.
- přes portály – 38 resp.
- datovou schránkou – 18 resp.

ZHODNOCENÍ

U této otázky bylo možné zvolit pouze jednu z možných odpovědí. Z dostupných výsledků je patrné, že respondenti nejvíce upřednostňují osobní kontakt (37 %). Vzhledem k tomu, že úřady již umožňují online objednání na úřad (otázka č. 2) klient neočekává, že by se při zařizování na úřadu zdržel více než nezbytně nutnou dobu. Lze si tedy čas lépe zorganizovat, než tomu bylo před zavedením těchto systémů, kdy občan přišel na úřad a byl nucen vyčkat, než přijde tzv. „na řadu.“ Další značně využívanou metodou (22 %) je telefonický nebo emailový kontakt (20 %). Ve chvíli, kdy dotyčný nemůže z časových nebo jiných důvodů využít jinou možnost, je tato varianta schůdná. Bohužel přes email či telefon toho dotyčný nebude schopný moc vyřídit, pokud ale volá za účelem zjištění obecných informací, tato forma kontaktu je dostačující. Nejméně volenou možností byl kontakt prostřednictvím online prostředí, tj. portálů (15 %) a datovou schránkou (7 %). Datová schránka je jedním z nástrojů eGovernmentu, pro nepodnikající fyzickou osobu však není povinná. Od ledna roku 2023, ale bude datová schránka automaticky zřízena všem, kteří aktivně využili občanku s čipem či jinou variantu přístupu přes Portál národního bodu pro identifikaci a autentizaci. Pokud datovou schránku nebudou tyto osoby chtít využívat, bude možné vyžadovat její deaktivaci na základě žádosti podané na Ministerstvo vnitra.⁸⁴

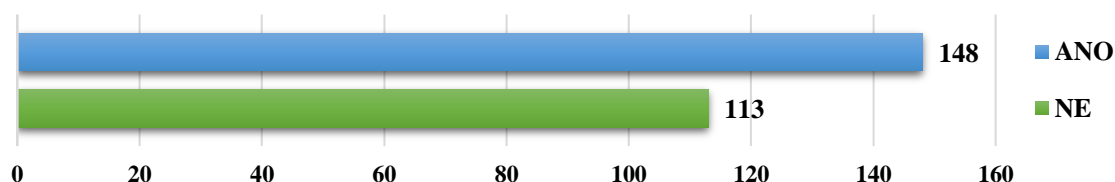
---

⁸⁴ Nová pravidla pro zřizování datových schránek | Právní prostor. Právní prostor | Informační web nejen pro právníky [online]. Copyright © 1999 [cit. 24.03.2022]. Dostupné z: <https://www.pravniprostor.cz/clanky/ostatni-pravo/nova-pravidla-pro-zrizovani-datovych-schranek>

5. Využíváte služeb kontaktního místa CzechPOINT?

CzechPOINT (Český Podací Ověřovací Informační Národní Terminál) je kontaktní místo, které slouží pro vyřízení určitých typů záležitostí. Tyto místa může klient najít na pracovištích České pošty, úřadech nebo dalších místech. CzechPOINT je jedním z nástrojů eGovernmentu, který byl zaveden již v roce 2008.⁸⁵ Otázka měla za cíl zjistit, jestli jsou služby kontaktního místa využívány.

Graf 5 - Využíváte služeb kontaktního místa CzechPOINT?

zdroj: vlastní výzkum

VÝSLEDKY

- kladně odpovědělo 148 resp.
- záporně odpovědělo 113 resp.

ZHODNOCENÍ

57 % respondentů uvedlo, že aktivně využívají služeb kontaktního místa CzechPOINT. Zbývajících 43 % službu nevyužilo anebo využívat přestalo. Může tomu tak být proto, že používají jiný nástroj eGovernmentu k získání potřebných informací, anebo informace poskytované kontaktním místem CzechPOINT nepotřebují.

Například výpis z rejstříku trestů lze získat na Portálu občana zdarma, ale na kontaktním místě CzechPOINT je tato služba zpoplatněna. Cena výpisů z rejstříku trestů u České pošty činí 100 Kč.⁸⁶ Výpisy se při využití kontaktního místa mohou relativně prodražit.

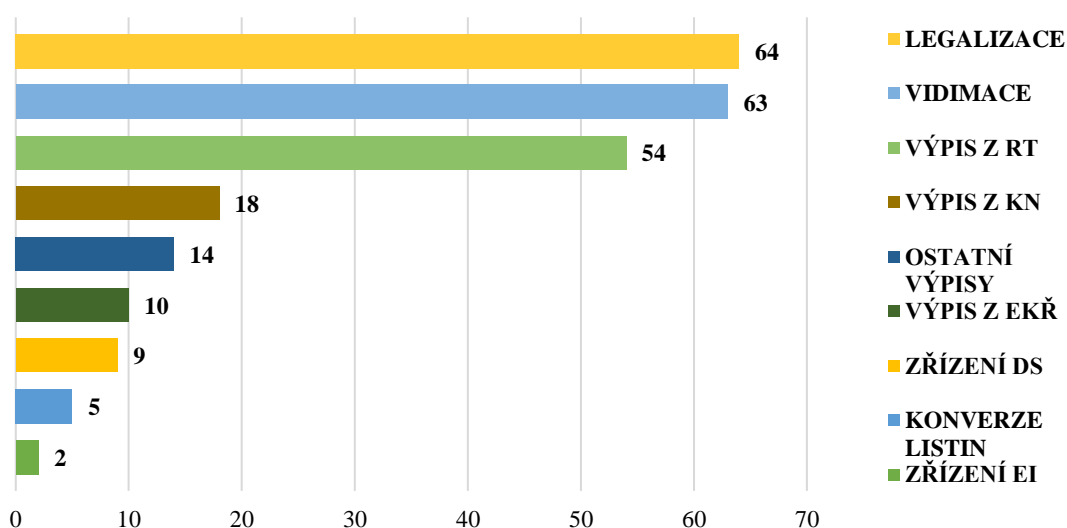
⁸⁵ Czech POINT – Ministerstvo vnitra České republiky. *Úvodní strana – Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. Copyright © 2021 Ministerstvo vnitra České republiky, všechna práva vyhrazena [cit. 24.03.2022]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/czech-point-czech-point.aspx>

⁸⁶ Služby Czech POINT – Česká pošta. [online]. Copyright © [cit. 24.03.2022]. Dostupné z: <https://www.ceskaposta.cz/sluzby/egovernment/czechpoint/sluzby-czechpoint>

6. Jakých služeb CzechPOINTu využíváte?

Tato otázka přímo navazuje na otázku předešlou. V legendě níže lze nalézt služby poskytující kontaktní místo CzechPOINT. Účastníci dotazníku měli u této otázky možnost napsat (vlastní text) jaké služby využívají, tyto odpovědi byly posléze zpracovány. Cílem této otázky bylo zjistit, jaké konkrétní služby jsou zákazníci nejvíce vyžadováni.

Graf 6 - Jakých služeb CzechPOINTu využíváte?

zdroj: vlastní výzkum

VÝSLEDKY

- legalizace – 64 resp.
- vidimace – 63 resp.
- výpis z rejstříku trestů – 54 resp.
- výpis z katastru nemovitostí – 18 resp.
- ostatní výpisy – 14 resp.
- zřízení datové schránky – 9 resp.
- konverze listin – 5 resp.
- zřízení elektronické identity – 2 resp.

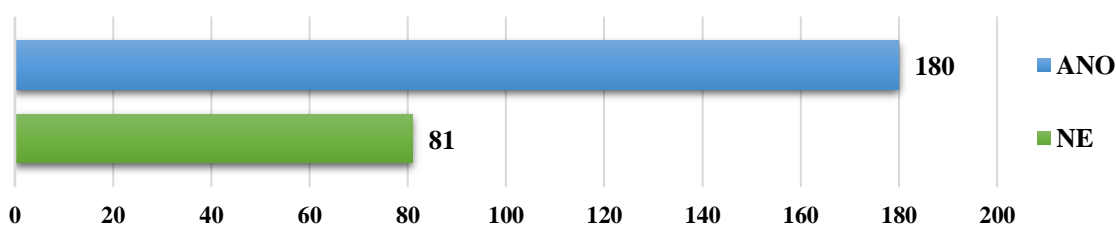
ZHODNOCENÍ

Nejvyužívanějšími službami kontaktního místa CzechPOINT dle výsledků výzkumu je legalizace, tj. ověření podpisu na dokumentu, další takřka stejně využívanou službou je vidimace, tedy ověření listiny. Výpis z rejstříku trestů je také využívanou službou, která fyzickým osobám slouží k prokázání beztrestnosti. Tento typ dokumentu může fyzická osoba využít při ucházení se o zaměstnání. Výpis z RT je vyžadován především při výběrovém řízení na pracovní / služební místo ve veřejné nebo státní správě. Osmnáct účastníků výzkumu uvedlo, že využili CzechPOINT pro potřebu výpisu z katastru nemovitostí. Zcela okrajově respondenti využili kontaktní místo k zřízení datové schránky, ke konverzi listin nebo k založení elektronické identity. Z hlediska digitalizace veřejné správy by právě digitální prostředí mělo nahradit kontaktní místa, alespoň v těch oblastech, kde je to možné (výpisy z rejstříků).

7. Vnímáte pozitivně zavedení občanského průkazu s čipem tzv. e-občanky?

Jak občané vnímají postup v digitalizaci veřejné správy, a s tím spojené využití moderních technologií vnesených do občanského průkazu prostřednictvím čipu?

Graf 7 - Vnímáte pozitivně zavedení občanského průkazu s čipem tzv. e-občanky?

zdroj: vlastní výzkum

VÝSLEDKY

- ANO zvolilo 180 resp.

- NE zvolilo 81 resp.

ZHODNOCENÍ

Zde jsou výsledky naprosto zjevné, jelikož 69 % zúčastněných vnímá zavedení občanského průkazu s čipem pozitivně. Z druhé strany 31 % dotázaných uvedlo, že se jim vnesení moderních technologií v podobě čipu nezamlouvá. Následující otázka č. 8 respondenty vyzvala k vyjádření názoru, co se jim na e-občance líbí nebo nelíbí. Bude tedy možné zjistit jejich pohled na věc. Ti, kterým se e-občanka nelíbí mohou být starší generace, či odpůrci pokroku a moderních technologií obecně.

8. V krátkosti napište, co se Vám na myšlence e-občanky líbí nebo nelíbí.

Zde bylo cílem získat názor oslovených, který souvisí s výsledky předchozí otázky. Níže se respondenti vyjádřili slovní odpovědí, tyto odpovědi v případě zcela totožného znění byly seskupeny a byl jim přidělen odpovídající počet responzí.

VÝSLEDKY

ODPOVEĎ	RESPONZÍ
Nevím.	27
Rychlost identifikace a přístupu k informacím.	21
Prokazování totožnosti při využívání online služeb.	12
Nevím, k čemu všemu je čip v občance dobrý a k čemu by šel využit.	10
Nic.	9
Nedokážu odpovědět, zatím e-občanku nemám.	9
Nezajímá mě to.	7
Zjednodušení komunikace s úřady.	6
Nelíbí – zneužitelnost.	5
Zatím jsem nevyužila.	5
Nelíbí se mi.	4
Nemám na to vyhraněný názor.	4
Snadnější komunikace s úřady na dálku, rychlá identifikace.	3
Přijde mi to zbytečné.	3
Nelíbí se mi nutnost pořízení dalších zařízení pro obsluhu e-občanky (čtečku).	3
Líbí se mi vše.	3

Zatím nevidím žádný přínos, ani nevím kde bych ji mohla využít.	3
Je možné řešit různé záležitosti s úřady online, není nutná osobní přítomnost.	3
Zjednodušení, zefektivnění procesů.	3
Nelíbí se mi, je to další krok pro větší sledování/kontrolu lidí pomocí tohoto nástroje ze strany státu.	2
Nedokáži říci, respektuji jej.	2
Ověření totožnosti na dálku pro online přístup (není nutné zakládat e-identitu apod.)	2
Zamezení ztráty občanského průkazu.	2
Prozatím nefunguje, jak bych si představovala.	2
Usnadnění života – pokud to někdy bude fungovat tak jak má.	2
Usnadnění identifikace.	2
E-občanku bude možné integrovat do různých digitálních procesů, až se budou postupně zavádět.	1
Nikde nejde využít.	1
Neinformovanost o produktu, nedotaženost a nepropojenost v rámci úřadů, dle mého pohledu pak k ničemu, když nikdo nic neví, nevyužívá se.	1
Nedůvěřuji systému.	1
Nebylo by snadné zneužití osobních informací.	1
Myšlenku zjednodušení a digitalizace vnímám pozitivně.	1
Myšlenka, že to bude elektronický nosič identity se mi líbí, ale provedení a celková domyšlenost této koncepce pokulhává.	1
Myšlenka dobrá, jen složitá použitelnost.	1
Možnost nahrazení více dokladů jedním s kompletními informacemi.	1
Možnost částečné komunikace s úřady na dálku, je zde ale velký prostor pro zlepšení.	1
Myšlenka je skvělá, jen jsem to zatím nikde neviděla v akci.	1
Menší riziko zneužití, všechny důležité informace jsou na čipu.	1
Nelíbí se mi moderní technologie a digitalizace obecně.	1
Nelíbí se mi občanka.	1
Nevím, jak je nakládáno s mými osobními udaji.	1
Nelíbí se mi nutnost napojení na systém.	1

Nemusíme vypisovat různé formuláře.	1
Nelze ji zneužít, pokud by čip fungoval, tak jak to bylo myšleno, neboť obsahuje přístupový kód, který zná jen vlastník občanského průkazu.	1
Nepoužívám.	1
Má to svoje výhody.	1
Líbí: usnadnění získání identity v elektronickém prostoru. Nelíbí: v praxi nefunguje, procesně složité, z technického hlediska nedomyšlené (ač v průmyslu existují známá a funkční řešení).	1
Je fajn, že má čip, takže se na ni dají nahrát různé informace.	1
Jednodušší jednání a komunikace.	1
Jednoduchost dohledání identity.	1
Je bezpečnější, slouží k zamezení falšování dokladů	1
Jako důchodce již nejsem kamarád s moderními technologiemi a elektronická občanka mi nic neříká.	1
Jakékoliv kroky k digitalizaci VS považuji za žádoucí.	1
Heslo by nemuselo být.	1
E-občanka může být lehlo napadena hackery v případě slabého systému.	1
Elektronická identifikace.	1
Dostupnost.	1
Doklad.	1
Do budoucna by to mohlo přinést zjednodušení pro komunikaci s úřady.	1
Dnešní doba je hodně o digitalizaci, zatím OP s čipem nemám, ale pokud by to usnadnilo komunikaci s úřady a člověk by tam nemusel fyzicky, tak bych to určitě využila.	1
Digitalizace je třeba.	1
Data po ruce pro komunikace s VS.	1
Další možnost autentizace uživatele.	1
Další krok dopředu.	1
Čip.	1
Brzy nám to dají pod kůži...	1
Bankovní identita to nahradila a je pohodlnější.	1
Digitalizace se mi líbí.	1

Líbí – zjednodušení úředních úkonů, jejich provedení doma. Nelíbí – možnost zneužití.	1
Je mnohem obtížnější krádež identity.	1
Líbí se mi zmenšení velikosti průkazu a použití moderní technologie.	1
Líbí se mi veškerá elektronizace. Nestane se mi, že někde zapomenu doklady a podobně.	1
Líbí se mi ta myšlenka e-občanky, ale nelíbí se mi to, jakým způsobem je k tomu přistupováno v ČR. Mohlo by to být prosazovanější a mohla by být větší míra digitalizace celkově.	1
Líbí se mi prokazatelnost průkazu (jeho pravost), evidence v systému tudíž i dohledání trestní odpovědnosti.	1
Líbí se mi na tom, že lze využít online.	1
Líbí se mi nápad.	1
Líbilo by se mi, kdyby ji úřady používaly.	1
Musíte si pamatovat kontrolní pin.	1
Kontrola vždy a všude, ala "velký bratr", Orwell 1984.	1
Kladem je potenciál, který nabízí do budoucna. V současné době je její využití zatím značně omezené.	1
Když jí zavedli, tak toho moc neuměla.	1
Když bude správně propojeno s úřady, má potenciál.	1
Jsem paranoidní a nechci být očipovaná.	1
Je třeba ve všem speciální přístup, ne všechny instituce jsou na systém napojeny.	1
Je to snazší.	1
Je to nutnost i když se mi směr vývoje moc nelíbí (big Brother).	1
Je to moderní, je možnost využití v zahraničí.	1
Je to moderní.	1
Je to krok vpřed, i když je potenciál zatím nevyužit.	1
Je to cesta k digitalizaci.	1
Je to budoucnost a něco navíc co bude později nutnost.	1
Ještě ji nemám, ale další chci mít e-občanku.	1
Jsem pro to, jelikož umožňuje řešit něco navíc dálkově.	1

Zaručené prokázání totožnosti.	1
Zaprvé nejsou všechny občanky dosud "elektronické" a za druhé zatím neposkytují očekávaný rozsah služeb.	1
Využitelnost elektroniky ve státní správě.	1
Všechno jde snáz najít. Člověk nemusí navštěvovat úřady nebo někoho kontaktovat při práci. Navíc, sice to bude znít poněkud líně, ale člověk opravdu nikam nemusí chodit a může si cokoliv najít z pohodlí domova, nebo naopak když nemá čas nikam chodit.	1
Velký bratr, kontrola.	1
V době, kdy můžeme platit otiskem prstu či skenem oční sítnice, mi elektronická občanka přijde už jen další krok k pružnějšímu fungování. A to nejen ve státní správě, ale obecně.	1
V dnešní době je fajn, že se myslí na elektronické vyřizování na úřadech. Každý krok kupředu je dobrý.	1
V budoucnu bude stačit občanský průkaz a nebude třeba vyhotovovat řidičský průkaz apod.	1
Úspora času při zařizování osobních záležitostí.	1
Velký bratr je větší a větší.	1
Nezájem, mám datovou schránku, víc ochotna nejsem.	1
Že by sloužila jako jakýsi podpis.	1
Z mého pohledu je to zatím ještě v plenkách, ale do budoucna to bude běžný způsob komunikace s úřady.	1
Zjednodušení komunikace, snížení množství vyplňovaných formulářů při jednání s úředníkem.	1
Zjednodušení komunikace a zamezení chyb při přepisu údajů.	1
Zjednodušení dostupných služeb.	1
Zatím to nikdo nepožadoval. Nasetkal jsem se v praxi s využitím.	1
Zatím si nejsem vědom, že by elektronická občanka byla úřady používána / vyžadována.	1
Umožňuje přístup k mnohým informacím přes portál občana.	1
Ulehčí to identifikaci přes elektronické zařízení.	1
Prozatím se mi zdá, že je to většině lidí na nic.	1
Umožňuje dálkovou komunikaci s úřady a vyhledávání informací v registrech.	1

Pro mě zbytečné, raději zařizují osobně.	1
Praktičnost.	1
plus: Potenciál pro zefektivňování výkonu VS. mínus: Nízká osvěta a propagace, nejasné možnosti využití	1
Pokud to bude fungovat, tak by se mi líbilo, že bych třeba nemusel furt dokola vyplňovat své iniciály.	1
Pokrok.	1
Nebylo mi pořádně vysvětleno, jak to má sloužit.	1
Nikam už nemusím.	1
Online přístup ke službám veřejné správy.	1
Provázanost na jediné technické řešení na jednom systému.	1
Přílišná kontrola ze strany státu.	1
Technologie.	1
Ta jednoduchost, že nepotřebuji mít nic fyzicky u sebe navíc.	1
Škoda že není v mobilu.	1
Sune se to k tomu, že si na úřad nebudu muset brát půl dne dovolené. Nelíbí se mi ale pocit sledování (netýká se věcí, ke kterým občanku stejně potřebuju doložit).	1
Souhlasím se zavedením, mělo by se více využívat.	1
Snaha o usnadnění a zpřístupnění služeb v rámci jednání jednotlivce se státní správou.	1
Snad to povede k větší propojenosti databází úřadů.	1
Sjednocení údajů.	1

zdroj: vlastní výzkum

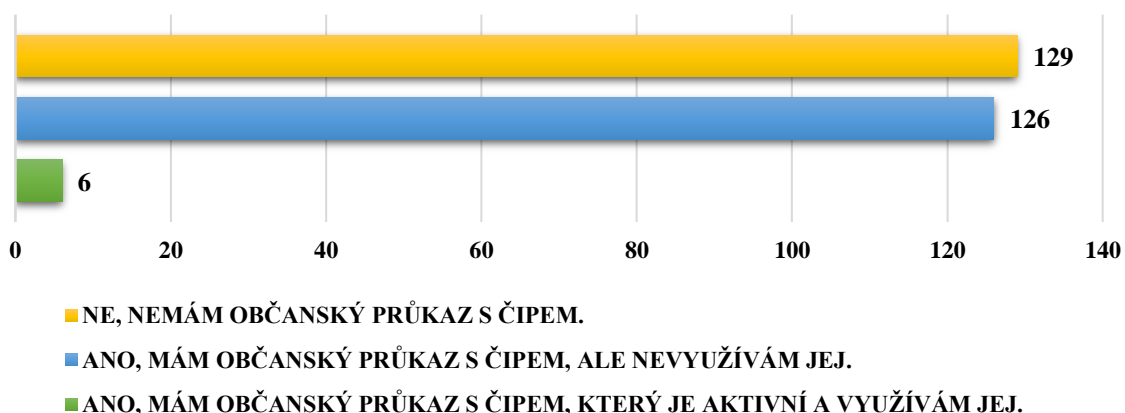
ZHODNOCENÍ

Odpovědi vypovídají o různorodosti pocitů ze zavedení občanského průkazu s čipem. Také ukazují na problém v menší informovanosti občanů. Respondenti například neví, k čemu je průkaz možné využít, viz odpověď: „Neinformovanost o produktu, nedotaženost a nepropojenost v rámci úřadů, dle mého pohledu pak k ničemu, když nikdo nic neví, nevyužívá se.“ Značná část respondentů ale vidí v e-občance budoucnost a digitalizaci veřejné správy jsou nakloněni. Další z respondentů tvrdí, že: „Bankovní identita to nahradila a je pohodlnější.“ Je pravdou, že pro využívání bankovní identity si občan nemusí pořizovat čtečku čipových karet, kterou musí pro fungování e-občanky mít.

9. Je Váš občanský průkaz opatřen čipem a využíváte jej?

Jednou z nejzásadnějších otázek, která se pojí právě k využívání jednoho z nástrojů eGovernmentu je ta, kolik lidí vlastně e-občanku vlastní. Zavedení občanských průkazů s čipem odstartovalo Ministerstvo vnitra 1. července 2018.⁸⁷ Elektronická občanka slouží jako jeden z prostředků s nejvyšší ochranou, kterým je možné se přihlásit přes Portál národního bodu pro identifikaci a autentizaci do prostředí poskytovatelů online služeb.

Graf 8 - Je Váš občanský průkaz opatřen čipem a využíváte jej?

zdroj: vlastní výzkum

⁸⁷ Občanský průkaz s čipem | EOP | Informační web elektronické identity. Elektronická identita – informační web [online]. Copyright © [cit. 21.03.2022]. Dostupné z: <https://info.identitaobcana.cz/eop/>

VÝSLEDKY

- 129 respondentů nemá občanku s čipem
- 126 respondentů má občanský průkaz s čipem
- 6 má občanský průkaz s čipem a využívá ho

ZHODNOCENÍ

Výsledky této otázky ukázaly, že je stále v oběhu velké množství občanských průkazů bez čipu (49 %). Tyto průkazy totožnosti složí jejich vlastníkům pouze pro svou identifikaci ve fyzické podobě. V případě zájmu si však mohou nechat tento průkaz i před uplynutím jeho platnosti vyměnit za novou verzi s čipem.⁸⁸ Průzkum ale ukazuje, že občanský průkaz s čipem má 48 %, tito držitelé ovšem průkaz v online prostředí nevyužívají. Pouze 2 % z celkového vzorku uvedlo, že e-občanku aktivně využívá. V následující otázce, která úzce souvisí s touto se dozvíme, za jakým účelem byla těmito 6 respondenty e-občanka využita. Vzhledem k tomu, že e-občanka není jediným nástrojem pro přihlášení do Portálu národního bodu pro identifikaci a autentizaci, je možné, že respondenti využívají i jiné formy přihlášení. Do Portálu národního bodu se lze kromě e-občanky přihlásit i jinými způsoby.⁸⁹

10. K jakému úkonu jste e-občanku využil/a?

Níže jsou uvedeny oblasti, kde byla e-občanka využita.

VÝSLEDKY

ODPOVĚĎ	RESPONZ Í
Nevyužil/a.	255
Pro vyzvednutí e-receptu.	2
Při přihlášení k Portálu občana, portálu obce, ePortálu ČSSZ.	1
K nahlédnutí do rejstříku trestů.	1
Při nákupu státních dluhopisů.	1
K přihlášení do portálu Moje VZP.	1

---

⁸⁸ Občanský průkaz s čipem | EOP | Informační web elektronické identity. Elektronická identita – informační web [online]. Copyright © [cit. 21.03.2022]. Dostupné z: <https://info.identitaobcana.cz/eop/>

⁸⁹ Portál národního bodu | Informační web elektronické identity. Elektronická identita – informační web [online]. Copyright © [cit. 24.03.2022]. Dostupné z: <https://info.identitaobcana.cz/portal/>

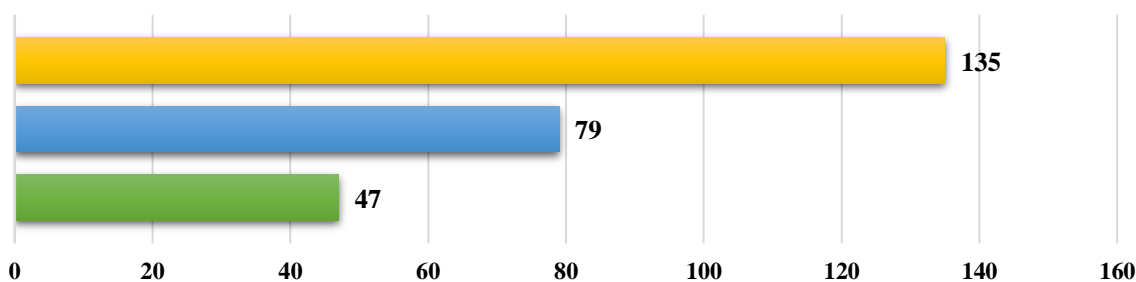
ZHODNOCENÍ

Důvodů proč lidé e-občanku nevyužívají může být více, možná je tomu tak, protože samotné online služby eGovernmentu nejsou pro dotčené osoby tak zajímavé, aby jich využívali. Autorka však vnímá značnou konkurenci v jiných možnostech identifikace občana, a to prostřednictvím datové schránky, která umožňuje i širší využití Portálu občana nebo uživatelsky přívětivější bankovní identitou. Problém může být také v tom, že úředníci funkce občanského průkazu s čipem nejsou schopni v globálu vysvětlit. V takovém případě se může zdát aktivace a používání této varianty občanům bezpředmětná.

11. Uvítal/a byste možnost veškeré záležitosti s institucemi veřejné správy řešit z pohodlí domova?

Následující otázka vyzvala respondenty k zamyšlení nad mírou zájmu řešit záležitosti s institucemi veřejné správy z pohodlí domova i za předpokladu většího zapojení. Zvolena mohla být jen jedna z nabídnutých variant.

Graf 9 - Uvítal/a byste možnost veškeré záležitosti s institucemi veřejné správy řešit z pohodlí domova?

■ STÁL/A BYCH O MOŽNOST VEŠKERÉ ZÁLEŽITOSTI ŘEŠIT ONLINE I ZA PŘEDPOKLADU, ŽE BY TO ZNAMENALO NĚKOLIKA STUPŇOVÉ OVĚŘENÍ MÉ IDENTITY, PŘÍPADNĚ DALŠÍ SOUČINNOST (NAPŘ. MÍT E-OBČANKU A ČTEČKU ČIPOVÝCH KARET, ELEKTRONICKÝ PODPIS,...).

■ ANO, ALE NEJSEM OCHOTNÁ/Y SI ZAJIŠTOVAT NIC K TOMU, ABYCH MOHL/A S ÚŘADY KOMUNIKOVAT NA DÁLKU.

■ NE, VYHOVUJE MI SI ZÁLEŽITOSTI VYŘÍDIT OSOBNĚ NA ÚŘADU.

zdroj: vlastní výzkum

VÝSLEDKY

- 135 resp. by bylo ochotných poskytnout součinnost při možnosti značného využití digitálního prostředí veřejné správy (52 %)
- 79 resp. by si rádo vyřídilo záležitosti digitálně, ale bez zbytečných podmínek (30 %)
- 47 resp. upřednostní osobní návštěvu úřadu (18 %)

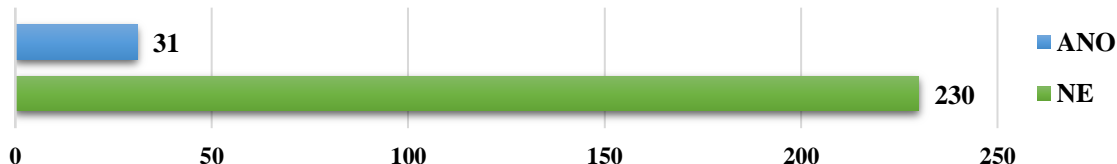
ZHODNOCENÍ

Více než polovina dotázaných by byla součinná při zapojení se do digitálního prostředí veřejné správy, pokud by však měla jistotu vyřízení veškerých záležitostí. Z tohoto pohledu Portál občana a ostatní poskytovatelé online služeb nejsou na takové úrovni, aby takové prostředí mohli nabídnout, na druhou stranu je pozitivní vědět, že až tato situace nastane, lidé takovému prostředí budou již nakloněni.

12. Využíváte funkci elektronického podpisu?

Ano nebo ne elektronickému podpisu?

Obrázek 5 - Využíváte funkci elektronického podpisu?

zdroj: vlastní výzkum

VÝSLEDKY

- kladně odpovědělo 31 resp.
- záporně odpovědělo 230 resp.

ZHODNOCENÍ

Elektronický podpis využívá 12 % z dotázaných respondentů. Autorka tento vzorek vnímá za nezajímavý. Jelikož se jedná o placenou službu, velké zastoupení a oblíbenost si v běžné společnosti nenajde, u určitých profesí bude tento elektronický nástroj ovšem výhodou. Ve kterých oblastech lidé elektronického podpisu využívají ukážou výsledky otázky č. 13.

13. Uved'te, při kterých úkonech využíváte elektronického podpisu.

VÝSLEDKY

ODPOVĚĎ	RESPONZÍ
Nevyužívám.	230
Pracovně.	4
Při podepisování dokumentů.	2
Pro vyplnění výkazu o výrobě elektřiny z naší domácí fotovoltaické elektrárny.	1
Mám ho zařízený, ale zatím jsem jej nevyužila.	1
Při komunikaci s Energetickým regulačním úřadem.	1
Pro katastrální úřad.	1
Jako občan jej nevyužívám. V zaměstnání ano.	1
Pro podání na finančním úřadu.	1
V mailu.	1
Elektronicky podpis využívám v zaměstnání.	1
Podpis elektronických podání.	1
Pracovně při odesílání zpráv mezi orgány státní správy např. na NBÚ, do DS účastníka řízení, jeho advokáta.	1
Podání daňového přiznání.	1
Komunikace s úřady.	1
Vyžádání zpráv o klientech, zasílání zpráv.	1
Výdej dokladů.	1
V rámci profese musím de facto veškeré dokumenty elektronicky podepisovat v případě, že odchází datovou schránkou či elektronicky e-mailem.	1
V případě zasílání datovou schránkou.	1
V práci jako referentka.	1
Podepisování pracovních dopisů zasílaných datovou schránkou.	1
V bance.	1
Podepisování: smlouvy, banka, pojišťovna, energie.	1
Podepisování smluv.	1

Registrace na očkování	1
Realitní činnost.	1
Převážně v zaměstnání, při zasílání zpráv e-spisem. V soukromí jej nevyužívám.	1
Pracovně – posílání vyúčtování zdravotní pojišťovně.	1

zdroj: vlastní výzkum

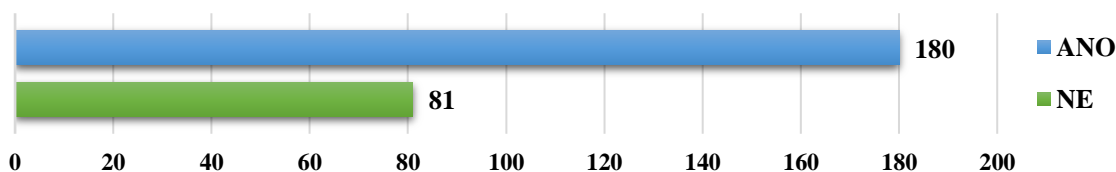
ZHODNOCENÍ

Z hlediska průzkumu se zde nesešlo zdaleka tolik odpovědí, v kolik autorka výzkumu doufala. Přesto je zjevné, že elektronický podpis je využívám občany v zaměstnání, při komunikaci s institucemi jako jsou úřad, banka či pojišťovna. Podpis je využíván při podpisu dokumentů, odpadá tedy nutnost daný dokument tisknout, vlastnoručně podepsat a poté skenovat. To je pro určitý okruh lidí jistě lákadlem pro jeho zřízení.

14. Přikláníte se k myšlence elektronických voleb?

Elektronickým volbám byla věnována jedna z kapitol této práce. Jaký je však názor české populace na elektronické / internetové volby?

Graf 10 - Přikláníte se k myšlence elektronických voleb prostřednictvím

zdroj: vlastní výzkum

VÝSLEDKY

- kladně odpovědělo 180 resp.
- záporně odpovědělo 81 resp.

ZHODNOCENÍ

Převažuje pozitivní pohled na elektronické volby. Následující otázka ukáže, co se respondentům na elektronických volbách nelíbí anebo naopak v čem vidí jejich pozitivum. Z autorčina pohledu je pozitivem úspora na vynaložené volební lístky a komise. Značná úspora času, z hlediska doby i místa konání voleb.

15. Jaké vidíte v elektronických volbách výhody či nevýhody?

VÝSLEDKY

Nevím.	18
Možnost zneužití.	14
Vyšší účast ve volbách.	14
Nikam se nemusí chodit.	11
Úspora času.	9
Pohodlí.	8
Žádné výhody ani nevýhody.	5
Riziko podvodu s hlasy.	5
Rychlost, flexibilita.	4
Možnost volit odkudkoliv	4
Nevolím.	3
Nedovedu posoudit.	3
Úspora státních peněz.	3
Nemusím si zajišťovat voličský průkaz.	2
Volbám nevěřím.	2
Při volbách preferuji osobní kontakt.	2
Jen výhody.	2
Pohodlí domova.	2
Úspora času, financí.	2
Plusy: dostupnost, jednoduchost, rychlost, přesnost.	1
Plusy: bude volit více lidí. I ti, kteří nemají možnost volit, nezařídili si volební průkaz k volení z jiného místa, či to mají v cizině daleko k volební místnosti. Mínusy: vše se dá hacknout, síť se přetíží. Např. při loňském sčítání lidu.	1
1. Neschopnost ČR něco takového zvládnout. 2. I kdyby to šlo udělat dostatečně dobře, fyzické hlasování je stále jistější/hůře ovlivnitelné. 3. Poklesla by důvěryhodnost voleb (například by politik mohl tvrdit, že ruští hackeři nám tu ovlivňují hlasování), je nutné, aby lidé věřili v systém a elektronickému budou věřit méně. 4. Mohlo by více probíhat kupčení s hlasy (za plentou nikdo nikoho nehlídá ani neovlivňuje, za babičku nemůže hlasovat vnuk atd.) 5. U fyzických voleb je jistota anonymity.	1

V případě nemoci nebo dovolené se nemusím dostavit na určené místo.	1
Nemusím být fyzicky u voleb přítomen a mohu si odvolit kdykoliv v uvedeném časovém horizontu.	1
Nemuset se osobně účastnit. Ušetření mého času.	1
Nemám rád volby.	1
Nemám dostatek informací k elektronickým volbám.	1
Nedůvěřuji, že to nikdo "nehackne".	1
Nedůvěra k "čistotě" voleb.	1
Nemusí se někam jezdit, postačí pár kliknutí + ověření identity.	1
V naší zemi si zatím realizaci elektronických voleb nedokážu představit.	1
V ČR bych o výsledcích elektronických voleb pochybovala.	1
Např. možné zmanipulování voleb.	1
Myslím, že ani tato možnost nepřesvědčí občany, aby volili.	1
Můžu volit odkudkoliv. Nevím, jak je to s anonymitou.	1
Možnost zneužití, odosobnění.	1
Nedostupnost pro starší občany.	1
Obávám se, že by se hlasy prodávaly.	1
Obávám se nátlaku blízkých na občany s nevyhraněným názorem, aby volili určitou stranu.	1
Nižší nákladovost v delším období. Jednodušší administrace.	1
Nikam nemusím, v neposlední řadě snížení nákladů na nesmyslné volební lístky v papírové podobě, celkovou modernizaci této záležitosti bych uvítala.	1
Nevýhody: zneužitelnost, nepřipravenost státních systémů. Výhody: vyšší volební účast.	1
Nevýhody – hackerské útoky, slabá kybernetická bezpečnost našeho státu. Výhody – rychlost, mobilita.	1
Jen nevýhody.	1
Nevýhodou může být falšování...starší lidé by nechali například vnuky, aby to za ně odvolili s jejich údaji.	1
Nevýhoda – většina obyvatel nemá e-OP, výhoda – úspora výdajů státu za členy komisí ap.	1

Nevýhoda – manipulace výsledků, nedostatečně vyvinutý server; výhoda – ušetření nákladů (odměny komisi, ušetření papíru).	1
Nevidím závratné riziko hromadné manipulace, vidím především pozitiva, hlavně pro občany žijící mimo ČR mimo trvalý pobyt nebo ty, co často cestují.	1
Nevidím rozdíl. Možná si myslím, že elektronicky by se neúčastnily starší ročníky, mladší by to pak naopak využily.	1
Nesmysl, ten, kdo neumí obsluhovat PC a nemá internet, tak automaticky volit nebude.	1
Nevýhoda je možné zneužití přes elektronický systém.	1
Odstranění korupce a falšování.	1
Možnost zjednodušeného hlasování kdekoliv.	1
Možnost volit z pohodlí domova i pro nemocné. Otázkou je, zda by to nebylo zneužitelné.	1
K volbám by se nejspíše "dostavilo" více voličů.	1
Kontrola, nevidím důvod.	1
Je to společenská událost, o kterou bychom přišli.	1
Jen výhody – rychlost, pohodlí, nemusím být v místě trvalého pobytu atd.	1
Jednodušší, rychlejší, dostupné pro všechny... Výsledek vyšší volební účast.	1
Jednoduchost, ale zase je fajn udělat si výlet do rodného města (trvalé bydliště).	1
Jednoduchost a flexibilita.	1
Jako výhodu vidím možnost volit odkudkoliv.	1
Dostupnost pro každého, odpadla by nutnost voličského průkazu.	1
Dostupnost, možnost automatického zpracování hlasu.	1
Člověk nemusí řešit kdy a jak jít fyzicky k volbám.	1
Budou moci volit i ti, kteří mají například omezenou možnost pohybu nebo se v době voleb nachází třeba v jiném okresu, než mají trvalý pobyt.	1
Bude volit více lidí. Zabezpečení transparentnosti výsledků.	1
Bojím se zneužitelnosti a dostatečného bezpečí systému.	1
Asi by to bylo jednodušší, ale zatím by to nebylo to pro každého.	1
Lidé by se už nemohli vymlouvat na to, že se nenacházejí v místě bydliště nebo nestihnou jít volit kvůli práci.	1

Možnost volit v klidu z pohodlí domova, bez toho, aniž by mě musela navštívit komise s přenosnou urnou. Volební místnost, do které patřím nemá bezbariérový přístup, což je pro mě i pro moje sousedy značně nepraktické.	1
Možnost volit odkudkoliv bez nutnosti zřizovat si voličský průkaz.	1
Možnost volit kdekoli i v zahraničí.	1
Možnost přesného počtu ověření hlasů voličů jednotlivým kandidátům.	1
Možnost manipulace s volebními výsledky.	1
Možnost hackerských podvodů.	1
Lidi se dle mého často voleb nezúčastní právě proto, že se musí fyzicky dostavit do přidělené komise (případně je pak v některých situacích složité si zajistit volební pas).	1
Možná pro imobilní občany by byly přínosem, ale bála bych se zneužívání hlasů.	1
Možná budou volit všichni.	1
Možnost volit např. při nemoci.	1
Mohu volit z domova v případě nemoci, karantény.... Nevýhodou by mohla být zneužitelnost	1
Mohu volit z domova.	1
Mohou volit lidé, kteří momentálně nemohou dorazit na místo voleb.	1
Mohlo by se to lehce zneužít.	1
Mnoho lidí je počítačově negramotných, nezvládli by to, nedůvěra části voličů.	1
Malé zabezpečení soukromí.	1
Lze volit v pohodlí domova, časová flexibilita, bude volit možná více lidí.	1
Lze volit odkudkoliv.	1
Možné falšování.	1
Online vyřízení bez osobní přítomnosti.	1
Objektivita, rychlost.	1
Výhody: jednoduchost, při správném technickém řešení praktická bezchybnost. Nevýhody: složité na správnou realizaci (zneužitelnost vs ochrana soukromí), nedůvěra laické veřejnosti a z toho vyplývající nebezpečí oslabení demokracie. Zkušenost s IT zakázkami a vedením ČR také jednoznačně potvrzuje, že nedůvěra veřejnosti je oprávněná.	1

Výhody – dostupné např. když to někdo má do místa hlášeného pobytu daleko, nebo když se s volbami kryje pracovní směna; nevýhody –při tom, jak jsou zruční hackeri a jak je neschopné zabezpečení ve státním sektoru bych se bála manipulace, bylo by potřeba to jednoznačně ošetřit.	1
Výhody či nevýhody nevím, mám raději osobní proces, nikoliv elektronický.	1
Výhody a nevýhody můžeme vidět na volbách v USA.	1
Výhodu vidím v tom, že nikam nemusím a odvolím kdy chci já a ne kdy mají otevřeno.	1
Výhodou může být zrychlení procesu zjišťování výsledků voleb a eliminace chyb sčítacích komisařů. Z hlediska občanů pak možnost volit na dálku bez nutnosti obstarávat si voličský průkaz a v případě voličů v zahraničí i velká úspora času a financí (odpadá nutnost registrovat se a volit na zastupitelském úřadu).	1
Výhodou je, že je možnost volit bez ohledu na místo a čas, nevýhodu vidím pro starší lidi a také možnost zneužití.	1
Výhodou by bylo, že by člověk nikam nemusel chodit. Zároveň to, ale snižuje vážnost voleb jako kulturně historického projevu svobody.	1
Výhoda – z jakéhokoliv místa na planetě je možné volit, nevýhoda – zneužití v digitálním světě.	1
Výhoda – větší volební účast, nevýhoda – snadné zneužití	1
Výhoda ušetření nákladů za papír, pronájem prostor atd., rychlejší sečtení hlasů.	1
Výhoda – úspora!!!!, nevýhoda – možnost zneužití při špatném zabezpečení.	1
Výhoda – snížení nákladů na volby (tištění lístků, menší personální náklady, levnější a rychlejší zpracování výsledků).	1
Výhody: možnost volit odkudkoliv, nevýhody: snazší zneužití.	1
Výhoda – pohodlí domu, nevýhoda – možný hackerský útok.	1
Výhoda: odvolení z pohodlí domova, popř. pro imobilní lidi či lidi v karanténě ohromné plus. Nevýhoda: Možnost napadení virtuálního prostředí Crackery (často nesprávně používán výraz Hacker).	1
Výhoda: nemusím se dostavit do volební místnosti, možná bude hlasovat více mladých lidí nevýhoda: potenciální zneužití.	1
Výhoda – nárůst voličů, nevýhoda – odosobnění.	1
Výhoda: možnost volit odkudkoli, Nevýhody: žádné	1

Výhoda je lepší dostupnost a potenciálně menší zátěž pro voliče, nevýhoda může být potenciální zneužitelnost a technická náročnost.	1
Výhoda by byla, že nemusím jít na úřad.	1
Volič by se měl vždy dostavit volit osobně, jako projev svobodné vůle.	1
Volební lístky by se nemusely tisknout, nemusely by se roznášet voličům, voliči nemusí nikam docházet, mohou volit z jakéhokoliv místa, mohou volit i v jiném čase, než jsou otevřené volební místnosti, elektronické sčítání hlasů.	1
Volba odkudkoliv, zrychlení vyhodnocení výsledku voleb.	1
Ideál pro Čechy žijící v cizině.	1
Výhoda – pohodlí; nevýhoda – obava ze zneužití.	1
Vidím jen výhody. Nikam nemusím.	1
Výhody nevidím... Prostor internetu není bezpečný, a především v našem státu se dá každá jejich aplikace nabourat.	1
Výhody – šetří čas + volilo by více lidí; nevýhoda – možnost ztráty anonymity.	1
Žila jsem několik let v zahraničí a když byly volby, nemohla jsem volit nebo to bylo komplikované, takhle bych mohla volit odkudkoliv.	1
Že vše vyřídím kdykoliv a kdekoliv.	1
Jako ženská volit nemusím.	1
Žádné nevýhody nevidím.	1
Zneužitelnost, větší dostupnost.	1
Zneužitelnost, manipulace s výsledky voleb, do budoucna se možnost kontroly ještě sníží.	1
Zneužitelnost... za plentou si dáte do obálky co chcete... Online před příbuznými asi ne.	1
Zjednodušení, zrychlení, méně front na úřadech.	1
Výhody: rychlost, snížení nákladovosti, vyšší volební účast (což souvisí s jistou pohodlností voličů) x nevýhody: zneužitelnost.	1
Zjednodušení a zrychlení volby, větší volební účast.	1
Žiju v zahraničí a zařizování potřebných dokumentů pro možnost dovolit v zahraničí je strašnej opruz a musí se to řešit hodně dopředu. Elektronické volby by toto vyřešily.	1

Výsledky voleb budou přesnější, rychlejší. Nebude třeba řešit, že někdo něco zakroužkoval špatně. Nynější systém je zastaralý, zaměstnává velké množství lidí a stojí mnoho peněz, které by se daly investovat jinde.	1
Výhody – vyšší volební účast, nevýhody – věrohodnost výsledků.	1
Výhody – vyšší účast u mladší populace, nevýhody u starších lidí absence potřebných technologií.	1
Výhody vidím v ekologii, to množství papíru, který se využije jednorázově, mě děsí. Zároveň mám obavy opět ze zneužití, z útoků hackerů, z ovlivňování voleb apod.	1
Zjednodušení a zrychlení.	1
Podlézání líným občanům a vyšší míra rizika manipulace s výsledky.	1
Viděla bych to na kombinaci klasických a e-voleb. Ne každý je tak zdatný, aby ovládal internet, ale lidé, kteří jsou třeba mimo své bydliště nebo se bojí momentálně nákazy, tak by určitě mohli využít. Bála bych se ale "kupčení s hlasy" u jisté sociální skupiny obyvatelstva.	1
Větší volební účast – to je pozitivum i negativum.	1
Transparentnost, možnost ovlivnit, zneužít.	1
Šetření životního prostředí, kdyby se mohlo spotřebovat méně papíru.	1
Softwarová rizika.	1
Snížení nákladů.	1
Snazší přístup k volbám a možná vyšší účast osob, snazší práce volebních komisí.	1
Snazší ovlivnění výsledků voleb.	1
Snadná manipulace.	1
Složitější ověřování identity; pro starší generaci příliš složité.	1
Upřímně můžu říct ano i ne. Na jednu stranu můžu volit kdekoliv, ale na druhou nejen technologie vypsely, ale spolu s nimi i hackeři. Ne, že bych se bála útoku, ale vzhledem k tomu, jak všechny portály, co vláda vytvoří, se zhrouť po pár minutách, co jsou spuštěny, tak bych ANO volila elektronicky, kdyby to už bylo třeba vyzkoušené na nějakém referendu.	1
Rychlost, nemusím nikam jít, možné zneužití hackerem.	1
Rychlejší, pohodlnější / neosobní.	1
Půjdou volit i ti, co jsou líní dojet do místností.	1
Přesný počet hlasů, urychlení sčítání.	1
Předpoklad zajištění správného průběhu.	1

Určitě by mi to usnadnilo volby, musím přiznat, že mě obtěžuje jít fyzicky volit, nemám to ráda. Pokud bych mohla volit z domova, ráda bych si vyřídila potřebné náležitosti.	1
Celková úspora.	1
Větší volební účast odkudkoli.	1
Vyšší účast mladších voličů.	1
Větší pravděpodobnost, že se zúčastní víc lidí a nebudou muset dojíždět volit.	1
Větší možnost falšování výsledků voleb.	1
Velký bratr, kontrola, manipulace.	1
Určitě bude volit více lidí, a to především mladších.	1
Úspora financí za odměny pro volební komise, materiály, atd...	1
Úspora času a rychlost.	1
Úspora času a místní flexibilita.	1
Úspora času mého i času na zpracování volebního lístku.	1
Úspora času, není osobní kontakt.	1

ZHODNOCENÍ

Jednotlivé odpovědi poskytují náhled na názory a obavy spojené se zavedením elektronických voleb v České republice. Autorka v předchozím zhodnocení spojeném s elektronickými volbami zmínila, že elektronické volby představují úsporu nejen finanční ale i časovou, v čemž se shoduje v nemalém počtu výše zmíněných názorů.

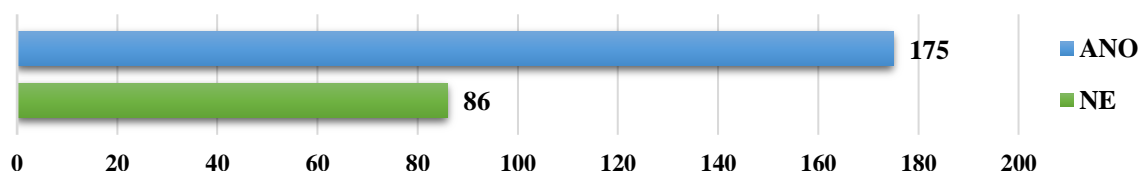
Značná skupina dotazovaných u této otázky jako negativum uvedla obavu z nedostatečného zabezpečení, tedy možnosti podvodů či hackerských útoků. Byly zde zmíněny i nátlaky na rodinné příslušníky, či možnosti tzv. kupčení s hlasy. Někteří mysleli i na imobilní spoluobčany, kteří jsou omezeni i prostory, které nemusí mít bezbariérový přístup.

16. Myslíte si, že Česká republika "zaspala" v procesu digitalizace veřejné správy?

U této otázky bylo nutné zvolit jednu z předem uvedených variant, ale navíc mohl účastník výzkumu projevit svůj názor. O svůj názor se podělilo 29 respondentů.

Graf 11 - Myslíte si, že Česká republika "zaspala" v procesu digitalizace veřejné správy?

zdroj: vlastní výzkum

VÝSLEDKY

1. Ano i ne. Zrovna elektronické volby už tu mohly být. Rozhodně tu chybí centralizovaný jednotný informační systém, který by využívala celá veřejná správa.
2. Aby byla elektronizace veřejné správy přínosem pro všechny, je třeba zjednodušit procesy a formuláře tak, aby se v nich vyznal i laik.
3. Bylo by dobré sloučit zdravotní a sociální pojištění plus daně.
4. Více pomáhat starším občanům při objasnění výhod používání el. médií oproti osobním návštěvám.
5. Propojení dat institucí nefunguje všude, úřady poskytují data neochotně.
6. Od toho jsou jiní.
7. Nově vzniklé pozice pouze za účelem digitalizace, k optimalizaci procesů využívat stejný přístup jako v automobilovém průmyslu.
8. Urychlit digitalizaci dalších služeb státní správy.
9. Pracovat rychleji, nenechat se svazovat tolika předpisy, které zdržují, tohle aplikovat v praxi. Bez korupce, vybírat firmy dle schopností.
10. Zadavatel musí být reprezentován odborníky z oboru.
11. Zakázky by neměly být orientovány směrem na cenu a pouze pro velké společnosti.
12. Česká republika postupuje v digitalizaci šnečím tempem – viz, kde je dnes už třeba takové Estonsko.
13. Mohl by ji začít dělat někdo, kdo tomu aspoň trochu rozumí. Nejlépe tak aby vše fungovalo, jak má a systém nebyl neustále přetížený.

14. Je strašně oborů a věcí, které nejsou digitalizované, i když by to šlo. Příkladem je elektronická dálniční známka. Ta mohla být elektronická už mnohem dříve.
15. Chtělo by to nějakou databázi na nejhlupejší dotazy, aktivní možnost psaní dotazů na úředníky. Takový helpdesk, ať tam nemusím osobně.
16. Důslednější informování, jednotný postup všech součástí veřejné správy, důsledné začlenění samospráv do procesu.
17. Spousta věcí by mohla jít vyřídit online už teď, např. různé dotazníky potřebné pro doklady a potom jen doplnit podpis při vyzvednutí.
18. Propojit systémy, např. finančáku by naskočily údaje z katastru, pracáku z matriky apod.
19. Elektronické volby.
20. Propojení dat v rámci všech orgánů veřejné moci, přesto, že existují registry je nutné vyplnění např. formuláře při podání na úřadě.
21. Propojení jednotlivých systémů. Předávání informací mezi úřady dělá občan.
22. Zkusit vyjednat větší rozpočet na digitalizaci veřejné správy. Vůle by byla, ale finance jsou problém.
23. Mohli bychom se konečně digitalizovat – propojit úřady, všem dát e-identitu a zrušit osobní jednání s úřady.
24. Aby v e-občance bylo vše, vč. řidičáku..., ale zabezpečení na úrovni a k tomu selekce informací, které poskytnu.
25. Dle mého názoru Česká republika naproti své velikosti, lehce předstihla státy Evropské unie. Nejen v zavedení, ale hlavně v následné fúzi daných systému dle požadavků EU.
26. Elektronická občanka při kontaktu často nestačí, orgány vyžadují datovou schránku.
27. Např. po načtení e-občanky lékařem ze sanitky přístupné základní údaje o nemocích, typu krve, a dalších klíčových informacích rozhodných pro zdraví pacienta (nehoda, úraz apod.).
28. Nepodmiňovat aktivní využívání Portálu občana a dalších nástrojů eGovernmentu datovou schránkou. Je to dosti dvojsečné. E-občanka by měla stačit, přitom je jen vstupenkou do portálu či jiných příslušných webových stránek VS ale fakticky Vám nic moc neumožní udělat. Jedná se spíš o možnost přístupu pro prohlížení v portálech.
29. V komplexu asi ano, ale nedokáží to objektivně posoudit.

zdroj: vlastní výzkum

VÝSLEDKY

- kladně odpovědělo 175 resp. (67 %)

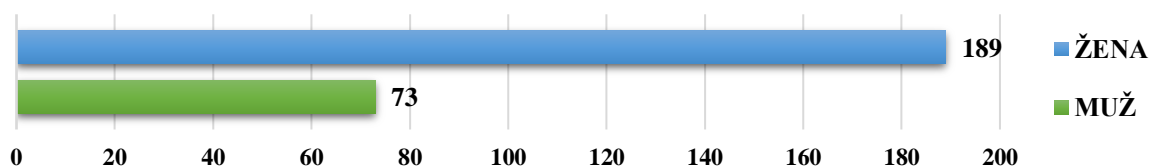
- záporně odpovědělo 86 resp. (33 %)

ZHODNOCENÍ

Autorka práce proces digitalizace veřejné správy v České republice nevnímá za ideální a z výzkumu vyplývá, že stejného dojmu je i 67 % dotazovaných.

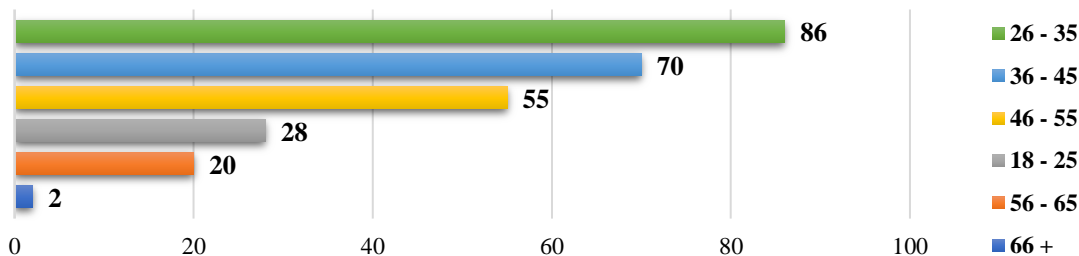
Demografické údaje

Graf 13 - Jaké je Vaše pohlaví?

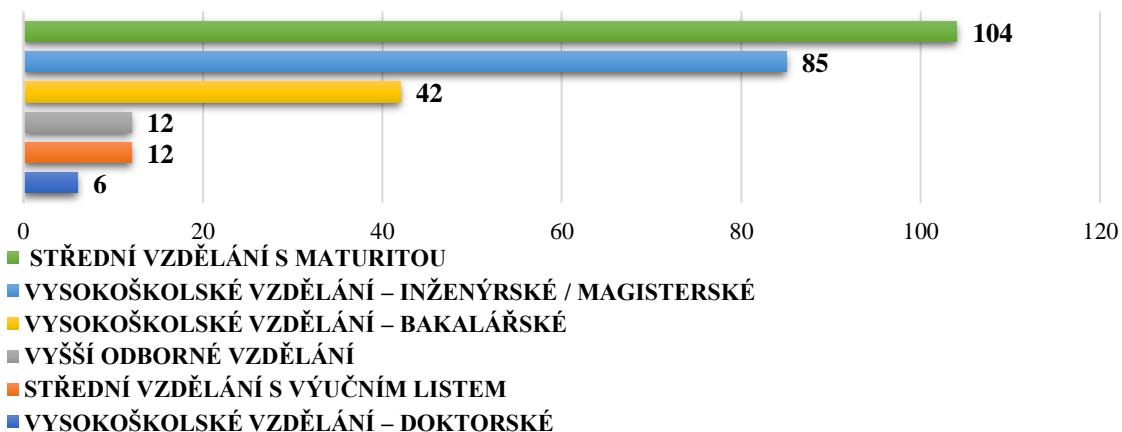
zdroj: vlastní výzkum

Graf 12 - Kolik je Vám let?

zdroj: vlastní výzkum

Graf 14 - Jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání?

zdroj: vlastní výzkum

ZHODNOCENÍ

Očekávání autorky v podobě nejvíce zastoupené skupiny ženského pohlaví se potvrdilo, 72 % odpovídajících byly ženy. Dalším předpokladem byla převažující skupina respondentů se středoškolským vzděláním s maturitou (40 %). Magisterské / inženýrské vzdělání mělo 33 % respondentů, bakalářské 16 % a doktorské 2 %. Ve stejném poměru byli zastoupeni účastníci, kteří dosáhli vyššího odborného vzdělání či středního vzdělání s výučním listem, tedy po 5 %. Nejvíce zastoupenou skupinou respondentů z hlediska věku byla od 26–35 let. Starší 65 let odpovídali pouze 2 účastníci. Digitální prostředí pro ně očividně není uživatelsky příjemné.

5.1 Celkové zhodnocení výzkumu

Výzkumu se zúčastnilo 261 respondentů. Byli ochotni slovně odpovídat na některé z otázek, což autorka dotazníku vnímá jako nesmírné plus. Výzkum poukázal na pochybnosti digitálního prostředí veřejné správy České republiky, ale i jejich jednotlivých nástrojů. Respondenti, stejně jako autorka výzkumu, vnímají neadekvátní stav tohoto digitálního prostředí pro komunikaci s institucemi veřejné správy. Tento stav dokazuje i umístění České republiky dle indexu DESI v roce 2021.

Občané disponují ochotou digitální prostředí využívat ve chvíli, kdy bude dostatečně funkční. Dokazují to výsledky výzkumu, kde značná část dotazovaných upřednostnila osobní kontakt při komunikaci s institucí veřejné správy.

Velkým tématem výzkumu byl občanský průkaz s čipem a jeho využití. Ukázalo se, že respondenti nevidí výhody ve využívání tohoto nástroje.

Naklonění jsou otázce elektronických voleb, ale bojí se podvodů či zneužití, což je další ukazatel nedůvěry v digitální prostředí spravované institucemi státu.

Autorka doporučuje na základě zjištěných informací, zajistit kvalifikovanou pracovní sílu, která by architekturu digitálního prostředí udělala smysluplnější a propojenější. Také upozorňuje na nutnost osvěty občanů v problematice využívání digitálního prostředí. Z výzkumu vyplynulo, že lidé často neví jaké služby digitální prostředí veřejné správy nabízí.

Závěr

Tato diplomová práce pojednává o míře digitalizace veřejné správy v České republice a jejich jednotlivých prvcích. V první kapitole se mohl čtenář dozvědět, co je podstatou pojmu “veřejná správa“, a jaké byly hlavní milníky při její modernizaci a zavádění elektronického / digitálního prostředí.

Druhá kapitola čtenáři přiblížila, jak si Česká republika jako stát vede v oblasti eGovernmentu vedle ostatních zemí Evropské unie. Zde autorka podotýká, že je velkým krokem zpět fakt, že oproti roku 2020 Česká republika snížila svoje umístění z hlediska indexu DESI. Skutečnost, že se Česká republika umístila v roce 2021 ve druhé třetině řebříčku dle tohoto indexu (18. místo z 27), vnímá autorka práce za zcela nedostatečné. Vyvozuje to například z ukazatele schopnosti státu z hlediska síly ekonomiky. V roce 2020 dle informací Eurostatu se Česká republika na základě míry podílu HDP na 1 obyvatele ve standardech kupní síly umístila v řebříčku zemí EU na 12. místě (viz příloha č. 3).

Ve třetí kapitole byly popsány hlavní prvky eGovernmentu, mezi které patří především Základní registry, CzechPOINT, Datové schránky, Portál veřejné správy a Portál občana. Tento portál směřuje k hlavnímu digitálnímu prostředí veřejné správy, bohužel jsou zde prostory pro zlepšení nejen tohoto rozhraní, ale i jeho funkcionalit.

Čtvrtá kapitola čtenáři nabídla pohled na problematiku internetových voleb, které z hlediska autorčina výzkumu občané České republiky kvitují, ale bojí se podvodů či ovlivňování výsledků. U této problematiky autorka poukazuje na možnost zavedení elektronického hlasování v první řadě u příležitosti menších problémů, jako je referendum.

Poslední kapitola naskytla pohled na názory a dojmy občanů, kteří si digitálním prostředím veřejné správy v České republice nejsou jisti. Proto jej nejsou ochotni větší mírou využívat a stále upřednostňují osobní kontakt, což ukazují i výsledky výzkumu (otázka č. 4). Autorka práce na základě zjištěného souhlasí s názory respondentů výzkumu, že Česká republika tzv. zaspala v procesu digitalizace veřejné správy. Z autorčina pohledu je to pro roztříštěnost a nejednotvárnost digitálního prostředí veřejné správy.

Resumé

This thesis analyses the degree of digitalization of public administration in the Czech Republic and its individual elements. In the first chapter, the reader was able to learn what the term "public administration" entails, and what were the main milestones in its modernization.

The second chapter introduced the reader to how the Czech Republic, as a state, is doing in the field of eGovernment alongside other European Union countries. Here, the author points out the fact that the Czech Republic ended in the second third of the ranking scale according to the DESI index (Digital Economy and Society Index) in 2021, which I consider a big step back (18th place out of 27).

The third chapter elaborates on the main elements of eGovernment, which include the Basic Registers, CzechPOINT, Data Boxes, the Public Administration Portal, and the Citizen's Portal.

The fourth chapter presented the reader a look at the issue of internet elections, which, in terms of the author's research, the citizens of the Czech Republic acknowledge, but are afraid of fraud or influencing the results.

The last chapter provided insight into the opinions and impressions of citizens who are uncertain about the digital environment of public administration in the Czech Republic. Therefore, they are hesitant to use it to a greater extent and still prefer personal contact, as shown by the research results. Based on the findings, the author sympathizes with the opinions of research respondents that the Czech Republic has fallen asleep in the process of digitizing public administration.

Použité zdroje

Literatura

BRUNCLÍK, Miloš a Miroslav NOVÁK. Internetové volby: budoucnost, nebo slepá ulička demokracie?. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 2014. ISBN 978-80-7419-168-8.

BUDIŠ, P.; HŘEBÍKOVÁ, I. Datové schránky: Fungování, doručování, bezpečnost, návody. Praha: ANAG, 2010. ISBN 978-80-7263-617-4. str.38

HEGER, Vladimír, 2012. Komunikace ve veřejné správě. Praha: Grada. Žurnalistika a komunikace. ISBN 978-80-247-3779-9. str. 143

KOCH, Miloš a Viktor ONDRÁK, 2004. *Informační systémy a technologie: právní a technický průvodce*. Brno: Akademické nakladatelství CERM. Basic. ISBN 80-214-2725-6.

KOPECKÝ, Martin, 2021. Správní právo: obecná část. 2. vydání. V Praze: C.H. Beck. Beckovy právnické učebnice. ISBN 978-80-7400-820-7.

LIDINSKÝ, V.; ŠVARCOVÁ, I.; BUDIŠ, P.; LOEBL, Z.; PROCHÁZKOVÁ, B. E-Government bezpečně. 1.vyd. Praha: Grada Publishing, 2008. ISBN 978-80-246-2462-1.

MATES, Pavel a Vladimír SMEJKAL, 2006. E-government v českém právu. Praha: Linde. ISBN 80-720-1614-8.

SMEJKAL, Vladimír, 2003. *Informační systémy veřejné správy ČR*. Praha: Oeconomica. ISBN 80-245-0533-9.

STEJSKAL, Jan, Helena KUVÍKOVÁ, Beáta MIKUŠOVÁ MERIČKOVÁ a Veronika LINHARTOVÁ, 2017. *Teorie a praxe veřejných služeb: právní a technický průvodce*. Praha: Wolters Kluwer ČR. Basic. ISBN ISBN978-80-7552-726-4.

ŠTĚDRONĚ, Bohumír a Vladimír SMEJKAL, 2009. Teorie a praxe strategického a manažerského řízení v ICT. Davle: Kernberg. Basic. ISBN ISBN978-80-87168-13-4.

ŠTĚDRONĚ, Bohumír a Vladimír SMEJKAL, 2007. Úvod do eGovernmentu v České republice: právní a technický průvodce. Praha: Úřad vlády České republiky. Basic. ISBN ISBN978-80-87041-25-3.

Právní předpisy

Nařízení Evropského parlamentu a Rady EU č. 910/2014 o elektronické identifikaci a službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce na vnitřním trhu a o zrušení směrnice 1999/93/ES

Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky

Zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím

Zákon č.365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy

Zákon č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů

Zákon č. 111/2009 Sb., o základních registrech

Zákon č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob

Zákon č. 297/2016 Sb., o službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce

Zákon č. 250/2017 Sb., o elektronické identifikaci

Zákon č. 12/2020 Sb., o právu na digitální služby a o změně některých zákonů

Zákon č. 269/2021 Sb., o občanských průkazech

Internetové zdroje

Architektura eGovernmentu ČR. Základní registry. [online]. Copyright © 2022 [citace 22.02.2022]. Dostupné z: https://archi.gov.cz/nap:zakladni_registry

Business Info.cz. Základní registry veřejné správy. [online]. Copyright © 2022 [citace 22.02.2022]. Dostupné z: <https://www.businessinfo.cz/navody/zakladni-registry-verejne-spravy-ppbi/>

Co nabízí aplikace Moje VZP? – VZP ČR. VZP ČR [online]. Copyright © 2022 VZP ČR, Všechna práva vyhrazena [cit. 19.03.2022]. Dostupné z: <https://www.vzp.cz/e-vzp/moje-vzp/co-umoznuje-moje-vzp>

Czech POINT – Ministerstvo vnitra České republiky. Úvodní strana – Ministerstvo vnitra České republiky [online]. Copyright © 2021 Ministerstvo vnitra České republiky, všechna práva vyhrazena [cit. 24.03.2022]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/czech-point-czech-point.aspx>

Czech POINT. Jaké služby poskytuje Czech POINT? [online]. Copyright © 2022 [cit. 2022-02-28]. Dostupné z: <https://www.czechpoint.cz/public/verejnost/sluzby/>

Czech POINT. Kvalifikované elektronické podpisy dle nařízení eIDAS – nový požadavek na obsluhu Czech POINTU. [online]. Copyright © 2022 [citace 22.02.2022]. Dostupné z: <https://www.czechpoint.cz/public/kvalifikovane-elektronicke-podpisy-dle-narizeni-eidas-novy-pozadavek-na-obsluhu-czech-pointu/>

Čím je možné se přihlásit v prostředí národního bodu | Informační web elektronické identity. Elektronická identita – informační web [online]. Copyright © [cit. 31.03.2022]. Dostupné z: <https://info.identitaobcana.cz/idp/>

Datové schránky. [online]. [citace 03.03.2022]. Dostupné z: <https://www.datoveschranky.info/obcan>

Datové schránky. Úvod. [online]. [citace 03.03.2022]. Dostupné z: <https://www.datoveschranky.eu>

Elektronická známka – eDalnice [online]. Copyright © 2022 [cit. 31.03.2022]. Dostupné z: <https://edalnice.cz/index.html#/validation>

Epravo.cz. Elektronický podpis pohledem aktuální právní úpravy. [online]. Copyright © 2022 [citace 22.02.2022]. Dostupné z: <https://www.epravo.cz/top/clanky/elektronicky-podpis-pohledem-aktualni-pravni-upravy-110560.html>

Ica.cz. Elektronická časová razítka. [online]. Copyright © 2022 [citace 22.02.2022]. Dostupné z: <https://www.ica.cz/elektronicka-casova-razitka>

ItBiz. Datové schránky. [online]. Copyright © 2022 [citace 03.03.2022]. Dostupné z: <https://www.itbiz.cz/datove-schranky>

Kam je možné se přihlásit prostřednictvím národního bodu | Informační web elektronické identity. Elektronická identita – informační web [online]. Copyright © [cit. 31.03.2022]. Dostupné z: <https://info.identitaobcana.cz/sep/>

Ledvina, Robert. Registr práv a povinností. [online]. 2022 [cit. 2022-02-25]. Dostupné z: https://www.issc.cz/archiv/2009/download/prezentace/ledvinka_mvcr.pdf

Lupa. Datové schránky. [online]. Copyright © 2022 [citace 03.03.2022]. Dostupné z: <https://www.lupa.cz/clanky/datove-schranky-vnbspobrazech/>

Mesec.cz. Kolik stojí elektronický podpis? [online]. Copyright © 2022 [citace 22.02.2022]. Dostupné z: <https://www.mesec.cz/clanky/kolik-stoji-elektronicky-podpis/>

Ministerstvo vnitra České republiky. Czech POINT. [online]. Copyright © 2022 [cit. 2022-02-25]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/czech-point-czech-point.aspx>

Ministerstvo vnitra České republiky. Datové schránky. [online]. Copyright © 2022. [citace 08.01.2022]. Dostupné z <https://www.mvcr.cz/clanek/datove-schranky-datove-schranky.aspx>

Ministerstvo vnitra České republiky. Základní registry a Správa základních registrů. [online]. Copyright © 2022 [citace 22.02.2022]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/zakladni-registry-a-sprava-zakladnich-registru.aspx>

Nový vyvolávací systém zlepšuje odbavování klientů: Česká Lípa. Česká Lípa: Titulní stránka [online]. Dostupné z: <https://www.mucl.cz/novy-vyvolavaci-system-zlepsuje-odbavovani-klientu/d-32797>

Občanský průkaz s čipem | EOP | Informační web elektronické identity. Elektronická identita – informační web [online]. Copyright © [cit. 21.03.2022]. Dostupné z: <https://info.identitaobcana.cz/eop/>

Orange Academy. Elektronický podpis: Co to je a jak ho získat? [online]. Copyright © 2022 [citace 22.02.2022]. Dostupné z: <https://orangeacademy.cz/clanky/elektronicky-podpis-co-to-je/>

Peníze.cz. Datová schránka. K čemu slouží a jak ji zřídit? [online]. Copyright © 2022 [citace 01.03.2022]. Dostupné z: <https://www.penize.cz/spotrebitel/336066-datova-schranka-k-cemu-slouzi-a-jak-ji-zridit>

Plznito [online]. Copyright © Plznito 2022 [cit. 23.03.2022]. Dostupné z: <https://www.plznito.cz/>

Portál národního bodu | Informační web elektronické identity. Elektronická identita – informační web [online]. Copyright © [cit. 24.03.2022]. Dostupné z: <https://info.identitaobcana.cz/portal/>

Portál pacienta VFN v Praze. [online]. 2021 [cit. 18.03.2022]. Dostupné z: <https://pacient.vfn.cz/cs/>

Portál veřejné správy. Časté dotazy: Portál občana [online]. 2022: Ministerstvo vnitra. [cit. 2022-03-27]. Dostupné z: <https://portal.gov.cz/caste-dotazy/portal-obcana>

Portál veřejné správy. Portál veřejné správy [online]. Ministerstvo vnitra, 2022 [cit. 2022-03-27]. Dostupné z: <https://portal.gov.cz/sluzby-verejne-spravy/>

Programové prohlášení vlády | Vláda ČR. Úvodní stránka [online]. [cit. 2022-03-28]. Dostupné z: <https://www.vlada.cz/cz/jednani-vlady/programove-prohlaseni/programove-prohlaseni-vlady-165960/>

ProID.cz. Elektronická pečeť dle eIDAS – jak a co vlastně pečetit. [online]. Copyright © 2022 [citace 22.02.2022]. Dostupné z: <https://proid.cz/elektronicka-pecet-dle-eidas-jak-a-co-vlastne-pecetit/>

Rok v obci: Reforma veřejné správy po roce 1989 [online], 2015. Dostupné z: http://www.rokvobci.cz/zpravy-redaktoru/detail/689-reforma-verejne-spravy-po-roce-1989/#_ftn2

Služby Czech POINT – Česká pošta. [online]. Copyright © [cit. 24.03.2022]. Dostupné z: <https://www.ceskaposta.cz/sluzby/egovernment/czechpoint/sluzby-czechpoint>

Správa základních registrů. Registr osob. [online]. Copyright © 2022 [cit. 2022-02-25]. Dostupné z: <https://www.szrcr.cz/cs/registr-osob>

Správa základních registrů. Registr práv a povinností. [online]. Copyright © 2022 [cit. 2022-02-25]. Dostupné z: <https://www.szrcr.cz/cs/registr-prav-a-povinnosti>

Statistiky – Datové schránky.info. [online]. Copyright ©2019 Ministerstvo vnitra ČR. Všechna práva vyhrazena. [cit. 31.03.2022]. Dostupné z: <https://www.datoveschranky.info/statistiky>

Úvod – Portál národního [online]. [cit. 31.03.2022]. Dostupné z: <https://www.identitaobcana.cz/Home>

Základní informace o projektu Digitální Česko | Digitální Česko. [online]. Copyright © 2022 Digitální Česko [cit. 28.03.2022]. Dostupné z: <https://www.digitalnicesko.cz/zakladni-informace/>

Cizojazyčné zdroje

DESI – Czech Republic. Shaping Europe's digital future. [online]. [cit. 2022-03-28]. Redirecting to: <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/desi-czech-republic>

Seznam grafů a obrázků

Graf 1 - Víte, co znamená pojem eGovernment?	29
Graf 2 - Využívají instituce veřejné správy v obci/měště kde žijete nějaké "moderní technologie" pro kontakt s veřejností?.....	30
Graf 3 - Kde nebo jakým způsobem hledáte informace související s životem a povinnostmi ke státu?	32
Graf 4 - Jaký volíte způsob kontaktu s institucemi veřejné správy?	33
Graf 5 - Využíváte služeb kontaktního místa CzechPOINT?.....	35
Graf 6 - Jakých služeb CzechPOINTu využíváte?	36
Graf 7 - Vnímáte pozitivně zavedení občanského průkazu s čipem tzv. e-občanky?.....	37
Graf 8 - Je Váš občanský průkaz opatřen čipem a využíváte jej?	44
Graf 9 - Uvítal/a byste možnost veškeré záležitosti s institucemi veřejné správy řešit z pohodlí domova?.....	46
Graf 10 - Přikláníte se k myšlence elektronických voleb prostřednictvím	49
Graf 11 - Myslíte si, že Česká republika "zaspala" v procesu digitalizace veřejné správy?	58
Graf 12 - Kolik je Vám let?	60
Graf 13 - Jaké je Vaše pohlaví?	60
Graf 14 - Jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání?.....	60
Obrázek 1 - Umístění ČR dle indexu DESI v řebříčku zemí EU.....	4
Obrázek 2 - Kumulovaný počet zřízených datových schránek	10
Obrázek 3 - Počet aktivních datových trezorů	14
Obrázek 4 - Možnosti přihlášení – Identita občana	16
Obrázek 5 - HDP zemí EU	75

Seznam příloh

Příloha 1

Dotazník – Elektronizace a digitalizace veřejné správy v ČR

1. Jaké je Vaše pohlaví?

- žena
- muž

2. Kolik je Vám let?

- 18 – 25 let
- 26 – 35 let
- 36 – 45 let
- 46 – 55 let
- 56 – 65 let
- 66 a více

3. Jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání?

- střední vzdělání s výučním listem
- střední vzdělání s maturitou
- vyšší odborné vzdělání
- vysokoškolské vzdělání – bakalářské
- vysokoškolské vzdělání – inženýrské / magisterské
- vysokoškolské vzdělání – doktorské

4. Víte, co znamená pojem eGovernment?

- ANO
- NE

5. Pokud jste v předchozí otázce odpověděl/a "ANO", napište v krátkosti, co je podstatou eGovernmentu.

Vyberte jednu odpověď.

- V předchozí otázce jsem zvolil/a možnost "NE".
- Podstatou e-Government je...

6. Využívají instituce veřejné správy v obci/měště kde žijete nějaké "moderní technologie" pro kontakt s veřejností?

Vyberte jednu nebo více odpovědí.

- online objednání schůzky
- vyvolávací systém na úřadu
- portál občana obce
- online kamerový přenos prostranství
- virtuální prohlídka kulturních míst
- mobilní rozhlas (zasílání sms)
- odebírání tzv. newsletteru
- překlad "webovek" do jiného jazyka
- online chat na webu obce
- mobilní aplikace (hlášení závad,...)
- profil obce na sociálních sítích Jiná...

7. Kde nebo jakým způsobem hledáte informace související s životem a povinnostmi ke státu (například v souvislostmi s narozením dítěte, změnou trvalého bydliště, nezaměstnaností či jinou životní událostí)?

Vyberte jednu nebo více odpovědí.

- dotazuji se rodinných příslušníků či přátel
- hledám informace na internetu z neověřených zdrojů (články, fóra apod.)
- kontaktuji (telefonicky/emailem) konkrétní instituci pro ověřené informace
- hledám ověřené informace na stránkách státní správy – cssz.cz, mzcr.cz, apod.
- informace hledám v zákonech
- Jiná...

8. Jaký volíte způsob kontaktu s institucí veřejné správy (s úřady)?

Vyberte jednu odpověď. (Zvolte nejčastější způsob kontaktu.)

- osobně
- telefonicky
- emailem
- online prostředí (ePortál ČSSZ, Daňový portál "moje daně", Portál občana,...)
- datovou schránkou

9. Využíváte služeb kontaktního místa CzechPOINT?

Kontaktní místo CzechPOINT poskytuje služby jako výpisy z informačních systémů veřejné správy či základních registrů (výpis z rejstříku trestů, výpis z bodového konta řidiče,...) konverzi dokumentů a další služby.

- ANO
- NE

10. Pokud jste v předchozí otázce odpověděl/a "ANO", napište, jakých služeb CzechPOINTU využíváte.

11. Vnímáte pozitivně zavedení občanského průkazu s čipem tzv. e-občanky?

Elektronický průkaz totožnosti je v České republice vydáváný od roku 2012. Tyto průkazy jsou opatřeny čipem a slouží k identifikaci občana v online prostředí orgánem veřejné správy.

- ANO
- NE

12. V krátkosti napište, co se Vám na myšlence e-občanky líbí nebo nelíbí.

13. Je Váš občanský průkaz opatřen čipem a využíváte jej?

Ne, nemám občanský průkaz s čipem.

Ano, mám občanský průkaz s čipem, ale NEVYUŽÍVÁM jej.

Ano, mám občanský průkaz s čipem, který je aktivní a VYUŽÍVÁM jej.

14. K jakému úkonu jste e-občanku využil/a?

15. Uvítal/a byste možnost veškeré záležitosti s institucemi veřejné správy řešit z pohodlí domova?

Stál/a bych o možnost veškeré záležitosti řešit online i za předpokladu, že by to znamenalo několika stupňové ověření mé identity, případně další součinnost (např. mít e-občanku a čtečku čipových karet, elektronický podpis,...).

Ano, ale nejsem ochotná/ý si zajišťovat nic k tomu, abych mohl/a s úřady komunikovat na dálku.

Ne, vyhovuje mi si záležitosti vyřídit osobně na úřadu.

16. Využíváte funkci elektronického podpisu?

ANO

NE

17. Uved'te, při kterých úkonech využíváte elektronického podpisu.

18. Přikláníte se k myšlence elektronických voleb?

ANO

NE

19. Jaké vidíte v elektronických volbách výhody či nevýhody?

20. Myslíte si, že Česká republika "zaspala" v procesu digitalizace veřejné správy?

ANO

NE

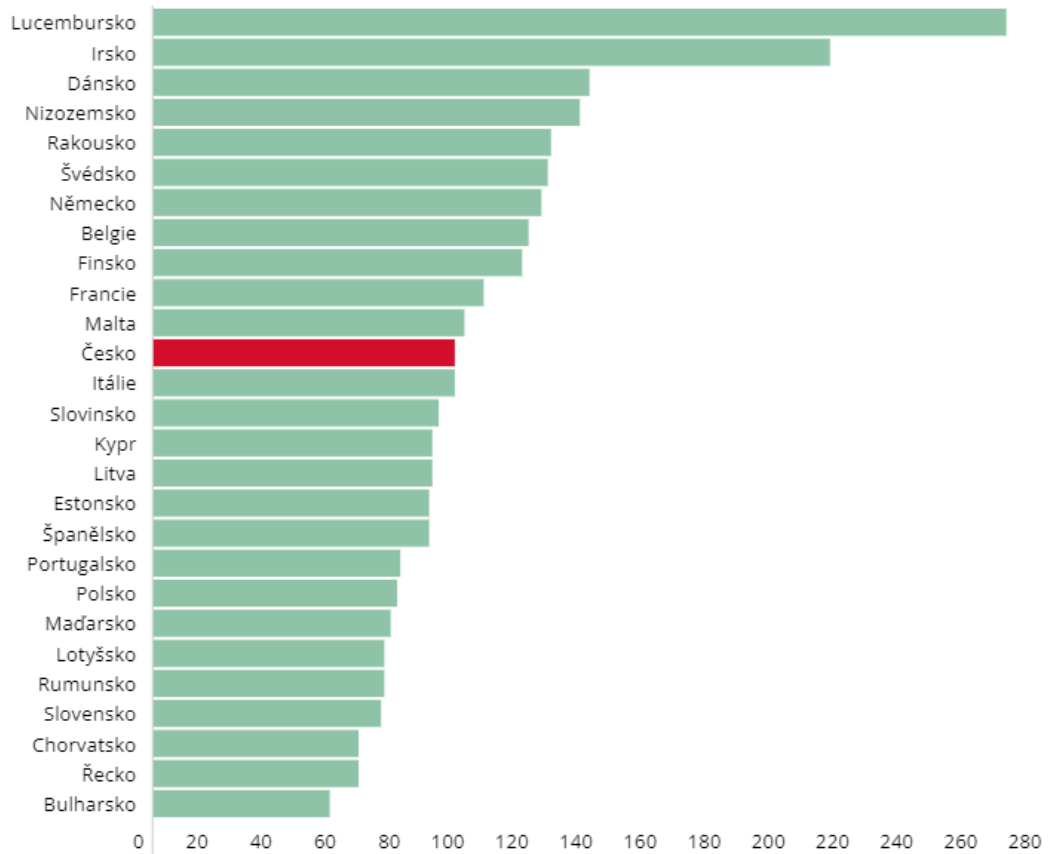
Napadá Vás, v jakém ohledu by se elektronizace/digitalizace veřejné správy v ČR mohla změnit?

Příloha 2

Obrázek 6 - HDP zemí EU

HDP na 1 obyvatele ve standardech kupní síly (PPS)

v procentech, EU 27 = 100, pořadí podle roku 2020

zdroj: ⁹⁰

⁹⁰ Česko v žebříčku bohatství dohnalo Itálii. Podívejte se na srovnání všech zemí EU - Aktuálně.cz. Zprávy - Aktuálně.cz [online]. Copyright © [cit. 31.03.2022]. Dostupné z: <https://zpravy.aktualne.cz/ekonomika/zivotni-uroven-v-cr-se-loni-zvysila-na-94-procent-prumeru-eu/r~1b13638650fe11eca1070cc47ab5f122/>